

ČISTOPIS

Na podlagi 8. člena Pravil Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS (Uradni list RS, št. 9/99, 45/05) in 10. člena Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS (Uradni list RS, št. 92/98, 45/05), je Svet Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS na svoji 2. seji dne 2.10.2012, 8. seji dne 9.10.2013, 13. seji dne 11.9.2014 in 8. seji dne 21.5.2024 sprejel dopolnjeno

NAVODILO

za uporabo meril pri ocenjevanju finančno ovrednotenih letnih delovnih programov invalidskih in humanitarnih organizacij

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

(1) To Navodilo za uporabo meril za ocenjevanje finančno ovrednotenih letnih delovnih programov invalidskih in humanitarnih organizacij (v nadaljevanju Navodilo) razčlenjuje in natančneje opredeljuje posamezne elemente meril iz 9. člena Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 92/98 in 45/05).

(2) Posamezni izrazi v tem navodilu, ki se nanašajo na osebe (člani, invalidi, bolniki, uporabniki, prostovoljci, svojci, prebivalci, posamezniki, strokovnjaki) in so uporabljeni samo v moški obliki, se v vseh primerih nanašajo na oba spola in veljajo enakopravno za ženske in moške.

2. člen

(1) Navodilo uporabljajo pri svojem delu organi Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: FIHO), ko na podlagi določb Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev FIHO (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) ocenjujejo po letnem javnem razpisu predložene finančno ovrednotene letne delovne programe invalidskih in humanitarnih organizacij, pripravljajo predloge in sklepajo o razporeditvi sredstev invalidskim organizacijam (v nadaljevanju IO) in humanitarnim organizacijam (v nadaljevanju HO).

(2) Ustrezne posamezne elemente teh navodil organi FIHO smiselno uporabljajo tudi v postopkih izjemne razporeditve ali dodatne dodelitve sredstev posameznim IO in HO izven redne letne razporeditve sredstev.

3. člen

V predlogih za razporeditev ali dodelitev sredstev in sklepih o razporeditvi oz. dodelitvi sredstev invalidskim in humanitarnim organizacijam so organi FIHO dolžni obrazložiti, kako so ta navodila upoštevali pri ocenjevanju.

II. OCENJEVANJE PROGRAMOV INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJ

4. člen

(1) Ocenjevanje programov je sestavljeno iz določanja stopnje prioritete, skupne ocene učinkovitosti, ekonomičnosti in racionalnosti ter ocene vzajemnosti in solidarnosti.

(2) Pri tej oceni se poleg razpisne dokumentacije lahko uporabljajo tudi poročila o izvajanju programov, priložene obvezne in neobvezne priloge, evalvacijske ocene, ugotovitve nadzornih pregledov in drugi razpoložljivi podatki.

5. člen

(določanje stopnje prioritete)

(1) DOLOČANJE STOPNJE PRIORITETE omogoča ohranjanje nosilnih programov, ki se izvajajo v čim večjo korist uporabnikov invalidskih in humanitarnih organizacij ter po potrebi izločanje manj prioriteten programov.

(2) Stopnja prioritete programa je rezultanta ocene potrebnosti in nepokritosti. Najvišja možna pridobljena stopnja prioritete za posamezen program je 6 in najnižja 0. V primeru premajhne višine razpoložljivih sredstev glede na ocenjena sredstva komisija lahko spremeni vrednost točke, ki ima v času ocenjevanja vrednost 1€, oziroma lahko izklaplja manj prioriteten programe do določene stopnje prioritete.

6. člen

(ocena potrebnosti)

(1) Pri **oceni potrebnosti** program lahko doseže oceno velika (6), srednja (4), majhna (2) ali izključujoče stanje (0).

(2) Ocene potrebnosti so definirane na osnovi naslednjih meril:

- skupno splošno *merilo smotrnosti* na podlagi katerega se ugotavlja ali je iz programske zasnove prepoznavno poslanstvo organizacije tako, da je razvidna potrebnost dejavnosti v korist uporabnikov in sicer pri IO v smislu kompenzacije posledic invalidnosti in vključevanja v družbo ter pri HO v smislu zmanjševanja socialne in zdravstvene ogroženosti in izključenosti ter uresničevanja drugih človekoljubnih ciljev,
- skupno merilo sledenja nacionalnih programov pri predlaganih programih,

- dodatno merilo za posebne socialne programe IO, v katerem je opredeljeno uresničevanje nalog iz 2., 3., 4., 5., 6., 7. in 11. točke prvega odstavka 10. člena Zakona o invalidskih organizacijah in
- dodatno merilo za programe in storitve HO, ki opredeljuje vsebinsko vključenost v uresničevanje namenov in ciljev, določenih v 7. členu Zakona o humanitarnih organizacij.

7. člen

(definicija ocen potrebnosti):

(1) *Velika potrebnost* storitev je tista, ki zadovoljuje potrebe po preživetju in samostojnosti, zagotavlja osnovno dostojanstvo prejemnikov storitev in pomoči ter predstavlja oziroma omogoča bistveno spremembo v kvaliteti življenja.

(2) *Srednjo potrebnost* predstavljajo tiste storitve, ki uporabnikom omogočajo izboljšanje kvalitete življenja v smeri večje samostojnosti ali vsaj delnega izboljšanja socialnega stanja. Programi, v katerih vsebina razvidno in večinsko sledi nacionalnim programom, pridobijo najmanj oceno srednja potrebnost.

(3) *Majhno potrebnost* pa je taka pomoč, ki predstavlja le manjše in ne nujno izboljšanje kvalitete življenja ali pa gre za storitve in pomoči, ki imajo le delno socialno noto.

(4) *Izključujoče stanje* program doseže, kadar iz rubrik komisija za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev invalidskim oz. humanitarnim organizacijam (v nadaljevanju komisija) ne more ovrednotiti potrebnosti storitev za uporabnike ali kadar navedene potrebe niso v skladu, s poslanstvom organizacije ali z dejavnostmi, ki so opredeljene v 2., 5., 6. in 7. točki 10. člena Zakona o invalidskih organizacijah in v 7. členu Zakona o humanitarnih organizacijah. Možni so tudi drugi izključujoči dejavniki, ki jih komisija opredeli v obvezni obrazložitvi. Z oceno izključujoče stanje se v celoti zaključi ocenjevanje programa.

8. člen

(ocena nepokritosti)

(1) Pri **oceni nepokritosti** program lahko doseže oceno velika, delna, krajevna nepokritost ali izključujoče stanje. Pri oceni velika nepokritost ali krajevna nepokritost program ohrani stopnjo prioriteto pridobljene na osnovi ocene potrebnosti, pri oceni delna pokritost pa se stopnja prioritete pridobljene na osnovi ocene potrebnosti zniža za 1.

(2) Ocene nepokritosti so definirane na osnovi naslednjih meril:

- skupnega merila dosežene ravni socialne varnosti uporabnikov storitev s strani države, lokalne skupnosti in zavarovalnic ter
- skupnega merila pokritosti ciljne skupine s programi drugih IO in HO, v primeru novih programov.

9. člen (definicija ocen nepokritosti)

(1) *Velika nepokritost* pomeni, da za pokrivanje teh potreb ni na voljo sredstev in javnih programov, ker na primer javne institucije teh potreb še ne prepoznajo oziroma jih ne pokrivajo v zadovoljivem obsegu in ker organizacija nima možnosti za pridobivanje lastnih sredstev.

(2) *Delna nepokritost* pomeni, da ima organizacija stalne druge vire financiranja, da v zadostnem obsegu nudi pomoč in storitve svojim uporabnikom in so sredstva FIHO le dopolnilna. Oceno »delno« praviloma dobijo vsi programi, ki so večletno in v večinskem obsegu financirani iz javnih sredstev.

(3) Komisija lahko določenemu programu ali sklopu dodeli oceno velika nepokritosti, kadar gre za *krajevno nepokritost potreb*, kljub temu, da je pokritost v celotni Sloveniji za tovrstno storitev v povprečju zelo velika.

(4) *Izključujoče stanje* program doseže, kadar iz rubrik in prilog komisija ne more ovrednotiti nepokritosti programa ali kadar je program zadovoljivo pokrit z drugimi viri, programi ali dostopno profitno dejavnostjo ali se izvaja kot koncesija. Možni so tudi druga izključujoči dejavniki, ki jih komisija opredeli v obvezni obrazložitvi. Z oceno izključujoče stanje se v celoti zaključijo ocenjevanje programa.

10. člen (ocena vzajemnosti in solidarnosti)

(1) Z **OCENO VZAJEMNOSTI IN SOLIDARNOSTI** se za vsako klasificirano vrsto uporabnikov oziroma storitev v programu določi priznani delež od pričakovanih sredstev FIHO. Priznani delež se dodeli najprej na nivoju primerljivosti stroškov in v nadaljevanju na nivoju primerljivosti kapacitet (števila uporabnikov oziroma storitev).

(2) Klasifikacija skupin in uporabnikov storitev je ločeno določena za IO in HO ter je priloga temu Navodilu. Klasifikacijo potrdi Svet FIHO na predlog obeh komisij za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev FIHO.

(3) Priznani delež ima na nivoju primerljivosti stroškov in na nivoju primerljivosti kapacitet vrednost od 0-1.

(4) V primeru, da z oceno vzajemnost v celoti za cel program za več kot 10% zvišujemo ali znižujemo sredstva FIHO (v obliki točk, katerih izhodiščna vrednost je enaka en EUR) glede na poročilo ali zadnji sklep, mora komisija za ocenjevanje navesti razlog za zmanjšanje ali povečanje. Enako velja v primeru novih organizacij ali programov, kadar priznani stroški v večjem obsegu odstopajo od primerjalnih povprečij.

(5) Ocena vzajemnosti in solidarnosti v obliki priznanega deleža na nivoju primerljivosti stroškov in kapacitet temelji na:

- skupnem splošnem merilu vzajemnosti in solidarnosti s katerim se ugotavlja primerljiv socialni položaj ogroženih skupin in posameznikov na način, ki vključuje medsebojno pomoč in skupno prizadevanje, da se tudi s sredstvi FIHO izravnava neugodne socialne posledice, ki so nastale zaradi invalidnosti, bolezni ali revščine, uporabnikom storitev pa ustrezna socialna varnost ni zagotovljena v veljavnem sistemu invalidskega, socialnega in zdravstvenega varstva,
- skupnem merilu, s katerim se upošteva programsko pokrivanje potreb ciljne populacije z vidika obsega storitev in števila uporabnikov
- skupnem merilu s katerim se upošteva programsko pokrivanje območja RS v smislu upoštevanja dodatnih stroškov izvajalcev in organiziranosti, ki smiselno in z vidika dostopnosti storitev svoje storitve opravljajo tudi na različnih oddaljenih in stroškovno zahtevnejših lokacijah in mobilno na terenu,
- dodatnih meril za posebne socialne programe invalidskih organizacij, s katerim se poleg števila obsega aktivnosti in storitev ter števila uporabnikov, upošteva tudi stopnja njihove invalidnosti in dodatni posebni stroški, ki temeljijo na vrsti invalidnosti uporabnikov,
- dodatnega merila za programe in storitve humanitarnih organizacij, ki upošteva prisotnost drugih financiranj (proračunska sredstva, državni in lokalni razpisi, mednarodni razpisi, donacije in lastni viri) in se na podlagi skupnega merila dosežene ravni socialne varnosti uporabnikov smiselno uporablja tudi za posebne socialne programe invalidskih organizacij.

11. člen

(priznani delež na nivoju primerljivosti stroškov)

(1) Priznani delež na nivoju primerljivosti stroškov se oblikuje na podlagi orientacije:

- s povprečnimi celotnimi stroški in FIHO stroški na uporabnika oziroma na storitev na ravni:
  - a. primerljivih uporabnikov znotraj posameznih skupin ter
  - b. primerljivosti stroškov z zadnjim poročilom ocenjevane organizacije.
- s priznanimi stroški za uporabnika oz. storitev v zadnjem sklepu o razporeditvi sredstev FIHO, ocenjevane organizacije,
- z neposredno primerjavo s primerljivo organizacijo,
- z ustreznimi javnimi, statističnimi in drugimi objektivni podatki za posamezno letno obdobje,
- s povprečnimi medsebojnimi razmerji ali razredi stroškov med skupinami, ki so kot orientacijski normativi za posamezne vrste storitev rezultat večletnih analiz poročil IO in HO.

(2) Pri določanju deleža se upošteva odklone zaradi specifičnosti posameznih organizacij in sicer v okviru meril, ki opredeljuje ocenjevanje vzajemnosti in solidarnosti.

(3) Posamezne nosilne storitve, ki znotraj ocenjevane organizacije nimajo primerjalne skupne vrednosti v zadnjem poročilu ali v zadnjem sklepu te organizacije so praviloma ocenjene z deležem 0, saj komisija za ocenjevanje sklepa, da jih organizacija še ni izvajala eno leto in niso predmet financiranja FIHO.

(4) Organizacije, ki se prijavljajo prvič ali z letnimi prekinitvami morajo ob razpisu oddati poročilo za zadnje zaključeno leto v skladu z veljavno klasifikacijo skupin, uporabnikov in storitev.

12. člen

(priznani delež na nivoju primerljivosti kapacitet)

(1) Priznani delež na nivoju primerljivosti kapacitet (pričakovanega števila uporabnikov oziroma storitev), se oblikuje v skladu z razpoložljivimi sredstvi v letnem finančnem načrtu FIHO in organiziranostjo, ki izhaja iz zadnjega poročila organizacije o porabi sredstev FIHO.

(2) V primeru programov HO lahko komisija za ocenjevanje pri posamezni organizaciji s podrobno obrazložitvijo zmanjša obseg priznanih kapacitet glede na zadnje poročilo in sicer na področju splošnih izobraževanj, osveščanja in preventive, kadar ti programi znotraj določene skupine uporabnikov bistveno presegajo pričakovan delež sredstev FIHO glede na skupno vrednost programov neposredne pomoči v zadnjem poročilu.

13. člen

(ocena učinkovitosti ter razvidnosti racionalnosti in ekonomičnosti)

(1) OCENA UČINKOVITOSTI TER RAZVIDNOSTI RACIONALNOSTI IN EKONOMIČNOSTI neposredno vpliva na število točk programa zbranih po oceni vzajemnosti in solidarnosti stroškov in kapacitet.

14. člen

(ocena učinkovitosti)

(1) Pri **oceni učinkovitosti** program lahko doseže tri nivoje učinkovitosti: 3. nivo 100 %, 2. nivo 90 % in 1. nivo 80 % točk, zbranih po oceni vzajemnosti in solidarnosti stroškov in kapacitet.

(2) Ocena učinkovitosti so definirane na osnovi naslednjih merili:

- skupnega splošnega merila učinkovitosti, s katerim komisija ugotavlja ali se aktivnosti IO in HO, ki izhajajo iz njihovega poslanstva, izvajajo na učinkovit oziroma za uporabnike ustrezen način glede na njihove potrebe. Pomemben pokazatelj učinkovitosti je tudi zadovoljstvo članov oziroma uporabnikov.
- dodatnega merila za programe in storitve HO, v katerem je upoštevano povezovanje z drugimi nevladnimi organizacijami in v primeru novih programov tudi inovativnost predlaganega novega programa.

15. člen (definicija ocen učinkovitosti)

(1) *Tretji nivo* pomeni, da komisija ocenjuje, da z navedenimi aktivnostmi in vsebino organizacija dobro pokriva in odgovarja na navedene potrebe uporabnikov. Iz razpisne dokumentacije je razvidna celostna in strokovna obravnava uporabnikov glede na nivo zahtevnosti in specifičnosti stisk. Prav tako je dosežen maksimalen nivo učinkovitosti glede na razpoložljive kapacitete organizacije. Organizacija mrežno sodeluje in v programu ocenjuje učinke svojih aktivnosti ter ima vzpostavljen mehanizem izboljšav. V primeru novih programov je zaznavna inovativnost pristopov.

(2) *Drugi nivo* pomeni nekoliko manjšo ali pod-pričakovano učinkovitost, ki je posledica manjšega pomanjkanja strokovnosti, pristopov ali celostne obravnave uporabnikov, kljub temu, da ima organizacija razpoložljive kapacitete. Organizacija navaja primerno ocenjevanje učinkov svojih aktivnosti ter ima vzpostavljen mehanizem izboljšav svojega programa glede na specifičnost področja.

(3) *Prvi nivo* pomeni še zadovoljivo pokrivanje potreb uporabnikov z ožjim pristopom k reševanju stisk brez navedenega, ali z neprepričljivim načinom ocenjevanja svojih učinkov aktivnosti in neprepričljivim mehanizmom izboljšav.

(4) *Izključujoče stanje* program doseže, ker podatke navedene v razčlenitvi programa ni mogoče ovrednotiti (ni povezave med navedenimi potrebami in aktivnostmi, pomanjkljiva vsebina rubrik, manjkajoče rubrike, nepovezana vsebine drugih rubrik,...),

16. člen (ocena razvidnosti ekonomičnosti in racionalnosti)

(1) Ocena razvidnosti ekonomičnosti in racionalnosti z oceno »dobra« ohranja, z oceno »delna« pa za 5% zmanjšuje delež točk, ki je bil pridobljen pri oceni učinkovitosti. Ocena »manj ustrezni kriteriji« pa za 50% zmanjša število zbranih točk na osnovi ocene učinkovitosti.

(2) Ocene razvidnosti ekonomičnosti in racionalnosti so definirane na osnovi naslednjih meril:

- skupnega splošnega merila racionalnosti s katerim se ugotavlja primernost organizacijske strukture, kadrovske zasedbe, prostorskih in tehničnih pogojev, ki so potrebni za izvajanje celovite programske zasnove glede na značilne potrebe in število članov oziroma uporabnikov IO in HO;
- skupnega splošnega merila ekonomičnosti, s katerim se ugotavlja, ali je predvideni stroškovnik posameznih sestavin predloženega finančno ovrednotenega letnega delovnega programa načrtovan v smislu realnega izkazovanja stroškov dela, stroškov materiala in drugih stroškov;
- dodatnega merila za posebne socialne programe IO, ki vključuje primernost izvajalcev glede na njihova znanja in veščine ter potrebo po druženju s sebi enakimi zaradi uveljavljanja skupnih interesov, ki temeljijo na isti vrsti invalidnosti ter dodatnega

merila za programe in storitve HO, v katerem je upoštevana tudi vključenost prostovoljcev v programe;

- podlaga za oceno »manj ustrezni kriteriji« izhaja iz dodatnega merila za posebne socialne programe IO, v katerem je upoštevan socialni položaj uporabnika in potreba po njegovi psihosocialni rehabilitaciji. Kriterij v smislu skupnega merila dosežene ravni socialne varnosti velja tudi za uporabnike programov HO.

17. člen

(definicija ocen razvidnosti, ekonomičnosti in racionalnosti)

(1) *Oceno dobro* pomeni, da je iz opisa aktivnosti in ostalih rubrik jasno razvidna realna ocena skupnih in posameznih stroškov, primerna vključenost, vrsta in stroški izvajalcev, primerna razmerja med stroški dela, materialom in storitvami, primerna organiziranost z ustrezno lokacijska pokritostjo.

(2) *Ocena delno* pomeni manjšo razvidnost ekonomičnosti in racionalnosti ali manjša neskladja pri organizacijski strukturi, izvajalcih, skupnih stroških itd.

(3) *Ocena manj ustrezne kriteriji* pomeni, da so kriteriji le v majhnem delu upoštevajo socialno stanje uporabnika in njegovo zmožnost participacije pri pokrivanju stroškov storitev. V programih izobraževanja, preventive in ozaveščanja, za katere je značilno negativno povpraševanje uporabnikov, komisija ne ocenjuje kriterijev.

(4) *Izključujoče stanje* program doseže, ker podatke navedene v razčlenitvi programa ni mogoče ovrednotiti, ker program ne predstavlja minimalne smiselne in potrebne celote ali ima neprimerni kriteriji za koriščenje programa.

18. člen

(korekcija ocen ali omejitev izključujočih stanj)

(1) V skladu z 11. členom pravilnika lahko komisija **uporabi korekcijo ocen ali omejitev izključujočih stanj**, vendar le v primeru:

- da presodi, da bi se z zmanjšanjem ali odvzemom celotnih sredstev za program v primerjavi z drugimi skupinami bistveno zmanjšala socialna varnost uporabnikov ali možnosti za kompenzacijo invalidnosti;
- da je imela organizacija na državni ravni primeren ali vzoren zadnji vsebinski nadzor ;
- da gre z vidika poslanstva in obsega za nosilen program organizacije, ki vsaj pet let uspešno in prepoznavno pokriva potrebe uporabnikov.

(2) Stopnjo prioritete dobljeno na osnovi ocene razpisne dokumentacije, lahko komisija za ocenjevanje na osnovi drugačnega dejanskega stanja, ki je razvidno iz nadzorov in poročil, dvigne največ za dve oceni z obvezno utemeljitvijo.

(3) Komisija za ocenjevanje lahko korigira velik vpliv ocene učinkovitosti ter razvidnosti racionalnosti in ekonomičnosti pri organizacijah, ki imajo program večinsko financiran iz sredstev FIHO. S tovrstno korekcijo lahko komisija poveča oceno največ na 90%. V primeru dodeljene ocene »manj ustrezni kriterij«, pa komisija lahko dobljeno oceno učinkovitosti z obrazložitvijo poveča največ do 80%. Na enak način se lahko poveča oceno, če gre za izrazito na prostovoljnem delu temelječo organizacijo, ki ima primerno ali vzorno vsebinsko oceno iz nazorov in izrazito slabo napisano vlogo.

(4) V primeru, da gre za program, ki izpolnjuje kriterije iz prvega odstavka tega člena, ni možno uporabiti izključujoče stanje. Komisija v takih primerih za namen ocenjevanja pridobi potrebne podatke iz nadzorov, poročil ali neposrednega srečanja z organizacijo. Najvišja možna ocena pri ponovnem ocenjevanju učinkovitosti, ekonomičnosti in racionalnosti je 80%.

(5) V primeru, da se pomanjkljivosti iz preteklih razpisov kljub pisnim opozorilom FIHO v novem razpisu ponovijo, lahko komisija tak program v celoti zavrne in mu dodeli izključujoče stanje ali pa ga oceni brez korekcije.

III. MERILA ZA DELOVANJE INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJ

19. člen

(1) Število članstva in/ali uporabnikov ter obseg storitev je temeljno merilo za oceno delovanja in se v obliki deleža ali razreda odraža v neposredni povezavi z obsegom financiranja programov, ki določa osnovni obseg financiranja delovanja v obliki osnovnega števila točk.

(2) Z vidika prednostnega **zagotavljanja delovanja organizacijske strukture ali infrastrukture**, ki je potrebna za izvajanje dejavnosti organizacije se osnovno število točk dopolnjuje:

- z dodatnimi točkami na osnovi **organizacijske strukture in kakovosti delovanja organizacije oz. zveze**, ki se odraža v povezavi s fiksnimi stroški števila pravnih oseb znotraj zveze, ki izvajajo programe FIHO, pokritosti regij, števila zaposlenih in obsega prostovoljnega dela prostovoljcev ter
- z dodatnimi točkami za **mednarodno vključevanje** z aktivnim članstvom v organih mednarodne organizacije (nivo upravljanja in strokovnega sveta), ki je vsebinsko povezano s poslanstvom organizacije in sofinanciranjem FIHO.

(3) Zaradi specifičnosti posameznih organizacij ali skupin se z ustrezno razlago korigira dopolnjeno osnovno število točk na osnovi pričakovanega ali povprečnega deleža delovanja od celotne vrednosti programov v predhodnem poročilu.

(4) Korigirano število točk se dodatno pozitivno indeksira zaradi **kakovosti prijave** celotne vloge ter negativno v primeru nizke **kakovosti letnega poročila**, slabe **ocene zadnjega nadzora** in slabe **urejenosti obveščanja članstva in javnosti**.

(5) Pridobljeno število točk se na osnovi razpoložljivih sredstev preračuna v sredstva in sorazmerno porazdeli na lokalno in državno raven in sicer največ do maksimalne višine prijavljenih sredstev na posameznem nivoju.

(6) Komisija se ločeno za IO in HO v skladu z omejitvami obsega sredstev za delovanje v 3. odstavku 23. členu Navodila pred vsakoletnim ocenjevanjem samostojno odločita o vplivu posameznih kriterijev in ga posebej utemeljita v skupnem predlogu sklepa razdelitve sredstev.

IV. MERILA ZA OCENJEVANJE NALOŽB V OSNOVNA SREDSTVA IN NJIHOVO VZDRŽEVANJE ZA INVALIDSKE IN HUMANITARNE ORGANIZACIJE

20. člen

(pričakovani obseg financiranja naložb)

(1) Pričakovan obseg financiranja posameznih naložb za obravnavano organizacijo komisija določi primerjalno z drugimi organizacijami na osnovi obsega programov v zadnjem poročilu, obsega financiranja programov in delovanja ter na osnovi skupnega obsega financiranja naložb ocenjevane organizacije v zadnjih petih letih. Pri tem upošteva specifičnost posameznih skupin in programov.

(2) Obseg naložbe lahko bistveno odstopa od pričakovanega:

- če je naložba nujna za nemoteno izvajanje nosilnih programov organizacije in bi nesprejetje take naložbe bistveno poslabšalo socialno in zdravstveno stanje uporabnikov,
- če bo naložba bistveno pripomogla k izboljšanju kvalitete življenja uporabnikov z vidika njihovega socialnega stanja ali premagovanja oviranosti zaključena,
- če je bila organizacija v zadnjih petih letih razvidno podpovprečno ali nadpovprečno financirana.

21. člen

(prioritetne naložbe)

(1) V primeru, da želena sredstva organizacij za naložbe bistveno odstopajo od določenega deleža sredstev za naložbe (s 3. točka 23. člena Navodil), komisija za ocenjevanje lahko oceni samo omejeno število naložb posamezne organizacije.

(2) Pri izbiri naložb se pri posamezni organizaciji prioriteto upošteva investicijsko vzdrževanje, oprema za izvajanje posebnih socialnih programov in storitev invalidskih organizacij ter programov in storitev humanitarnih organizacij ter naložbe za zagotavljanje osnovnih prostorskih pogojev za izvajanje programov.

(3) Primerne naložbe se znotraj organizacije izbere po prijavljenem vrstnem redu. Pri tem se upošteva tiste naložbe, ki rešujejo nepokrite **prostorske pogoje za opravljanje dejavnosti** (posebni socialni programi, programi in storitve, delovanje) in slabo **opremljenost prostorov in drugih objektov za svoje delovanje**.

22. člen

(dodatni pogoji za izbor naložb)

(1) Predlogi za naložbe morajo izkazovati:

- **dejansko utemeljenost predlogov** z ustrezno dokumentacijo:
  - a. Organizacija ima dokumentacijo iz 3. odstavka 14. člena Pravilnika.
  - b. Naložba je nujno potrebna za izvajanje programov in je ni mogoče nadomestiti z drugimi oblikami dejavnosti.
  - c. Organizacija nujno potrebuje sredstva za vzdrževanje obstoječih objektov ali opreme in z dokumentacijo dokazuje nujnost vzdrževanja.
- **dejanski vpliv naložbe na omogočanje in uspešnost izvajanja dejavnosti organizacije in**
- **delež zagotovljenih lastnih in drugih virov za predvidene naložbe.**

V. IZHODIŠČA ZA KONČNO FINANČNO OVREDNOTENJE PROGRAMOV, DELOVANJA IN NALOŽB

23. člen

(1) Izhodišče za finančno vrednotenje meril je razpoložljiva vsota sredstev za razdelitev invalidskim in humanitarnim organizacijam na podlagi sprejetega letnega finančnega načrta FIHO po 5. členu Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS.

(2) V skladu z navedeno določbo pravilnika Svet FIHO na predlog komisije za HO določi razdelitev sredstev na deleže, ki pripadajo posameznim vrstam HO (splošne dobrodelne, za kronične bolnike, za samopomoč).

(3) Oblikovana sredstva za invalidske in humanitarne organizacije se za vsako skupino posebej razdelijo in določi del za financiranje oziroma sofinanciranje delovanja in izvajanja posebnih socialnih programov in storitev, ki mora obsegati najmanj 75% sredstev in na del, za financiranje oziroma sofinanciranje naložb v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje, ki pa ne sme presegati 25% sredstev.

Razpoložljiva sredstva za financiranje oziroma sofinanciranje delovanja in izvajanja posebnih socialnih programov in storitev invalidskih organizacij ter razpoložljiva sredstva za financiranje oz. sofinanciranje delovanja in izvajanja programov in storitev humanitarnih

organizacij se razporedijo tako, da se določi del za delovanje, ki ne sme presegati 40% in na del za posebne socialne programe in storitve, oz. za programe in storitve, ki ne sme obsegati manj kot 60%.

(4) Ocenjevanje programov in delovanja poteka na nivoju točk. Točka ima v izhodišču vrednost 1 EUR. V primeru, da je število točk večje ali manjše od predvidenih sredstev za programe oziroma delovanje se točka ustrezno prevrednoti. V primeru, da bi prevelik obseg prevrednotenja vrednosti točke ogrozil izvajanje prioriternih programov, se komisija lahko odloči za ne financiranje manj prioriternih programov z najnižjo stopnjo prioritete.

Ocenjevanje naložb poteka po določitvi sredstev za programe in delovanje posameznih organizacij ter na ravni absolutnih zneskov.

24. člen

Invalidske in humanitarne organizacije, ki jih sestavljajo društva povezana v zvezo, v predloženih finančno ovrednotenih letnih delovnih programih ločeno prikažejo posebne socialne programe in storitve invalidskih organizacij ter programe in storitve humanitarnih organizacij na državni in lokalni ravni, prav tako tudi delovanje na državni in lokalni ravni ter naložbe v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje na državni in lokalni ravni.

25. člen

(1) Vsaka invalidska in humanitarna organizacija, ki se prek javnega razpisa s finančno ovrednotenim letnim delovnim programom kvalificira za pridobitev letnih sredstev FIHO, lahko pridobi sredstva za naslednje tri sklope: posebni socialni programi in storitve invalidskih organizacij oziroma programi in storitve humanitarnih organizacij, delovanje ter naložbe v osnova sredstva in njihovo vzdrževanje.

(2) V primeru nezadostne utemeljenosti in glede na omejena razpoložljiva sredstva pa se posamezni invalidski ali humanitarni organizaciji lahko dodelijo sredstva tudi za dva ali le enega od navedenih sklopov.

VI. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

26. člen

Za tolmačenje posameznih določil tega navodila je pristojen Svet FIHO.

27. člen

To navodilo začne veljati, ko je sprejeto na seji Sveta FIHO.

Številka: 1220/2012

Datum: 2.10.2012

Predsednik Sveta FIHO
Gregor KOBAL

KLASIFIKACIJA UPORABNIKOV - INVALIDSKE ORGANIZACIJE	
1. Gibalni invalidi	
01	GIB - I. Usposabljanje za aktivno življenje in delo
02	GIB - II. Prevozi
03	GIB - III. Oskrba s tehničnimi pripomočki
04	GIB - IV. Osebna asistenca
05	GIB - IX. Tolmačenje in spremljanje
06	GIB - V. Nega in fizična pomoč
07	GIB - VI. Dnevni centri
08	GIB - VII. Programi za invalide otroke in mladostnike
09	GIB - VIII. Programi za starše in svojce
10	GIB - X. Ohranjevanje zdravja in drugi reh. programi
11	GIB - XI. Informativna dejavnosti
12	GIB - XII. Založniška dejavnost
13	GIB - XIII. Kulturna dejavnost
14	GIB - XIV. Rekreacija in šport
15	GIB – XV. Preprečevanje in odpravljanje ovir v fizičnem in socialnem okolju
16	GIB – XVI. Preprečevanje in blaženje socialne ter psihične posledice invalidnosti
17	GIB – XVII. Usposabljanje invalidov za samopomoč ter svojcev in prostovoljcev za življenje in delo z invalidi
18	GIB – XVIII. Zagotavljanje zagovorništva in pravne pomoči
19	GIB – XIX. Družinski programi
20	GIB – XX. Nasilje nad invalidi
21	GIB – XXI. Programi osveščanja in preventive
2. Senzorni invalidi	
01	SEN - I. Usposabljanje za aktivno življenje in delo
02	SEN - II. Prevozi
03	SEN - III. Oskrba s tehničnimi pripomočki
04	SEN - IV. Osebna asistenca
05	SEN - IX. Tolmačenje in spremljanje
06	SEN - V. Nega in fizična pomoč
07	SEN - VI. Dnevni centri
08	SEN - VII. Programi za invalide otroke in mladostnike
09	SEN - VIII. Programi za starše in svojce
10	SEN - X. Ohranjevanje zdravja in drugi reh. Programi
11	SEN - XI. Informativna dejavnosti
12	SEN - XII. Založniška dejavnost
13	SEN - XIII. Kulturna dejavnost
14	SEN - XIV. Rekreacija in šport
15	SEN – XV. Preprečevanje in odpravljanje ovir v fizičnem in socialnem okolju
16	SEN – XVI. Preprečevanje in blaženje socialne ter psihične posledice invalidnosti
17	SEN – XVII. Usposabljanje invalidov za samopomoč ter svojcev in prostovoljcev za življenje in delo z invalidi
18	SEN – XVIII. Zagotavljanje zagovorništva in pravne pomoči

19	SEN – XIX. Družinski programi
20	SEN – XX. Nasilje nad invalidi
21	SEN – XXI. Programi osveščanja in preventive
3. Invalidi z motnjo v duševnem razvoju	
01	IMDR - I. Usposabljanje za aktivno življenje in delo
02	IMDR - II. Prevozi
03	IMDR - III. Oskrba s tehničnimi pripomočki
04	IMDR - IV. Osebna asistenca
05	IMDR - IX. Tolmačenje in spremljanje
06	IMDR - V. Nega in fizična pomoč
07	IMDR - VI. Dnevni centri
08	IMDR - VII. Programi za invalide otroke in mladostnike
09	IMDR - VIII. Programi za starše in svojce
10	IMDR - X. Ohranjevanje zdravja in drugi reh. programi
11	IMDR - XI. Informativna dejavnosti
12	IMDR - XII. Založniška dejavnost
13	IMDR - XIII. Kulturna dejavnost
14	IMDR - XIV. Rekreativna in šport
15	IMDR – XV. Preprečevanje in odpravljanje ovir v fizičnem in socialnem okolju
16	IMDR – XVI. Preprečevanje in blaženje socialne ter psihične posledice invalidnosti
17	IMDR – XVII. Usposabljanje invalidov za samopomoč ter svojcev in prostovoljcev življenje in delo z invalidi
18	IMDR – XVIII. Zagotavljanje zagovorništva in pravne pomoči
19	IMDR – XIX. Družinski programi
20	IMDR – XX. Nasilje nad invalidi
21	IMDR – XXI. Programi osveščanja in preventive
4. Invalidi z kroničnimi obolenji	
01	IKO - I. Usposabljanje za aktivno življenje in delo
02	IKO - II. Prevozi
03	IKO - III. Oskrba s tehničnimi pripomočki
04	IKO - IV. Osebna asistenca
05	IKO - IX. Tolmačenje in spremljanje
06	IKO - V. Nega in fizična pomoč
07	IKO - VI. Dnevni centri
08	IKO - VII. Programi za invalide otroke in mladostnike
09	IKO - VIII. Programi za starše in svojce
10	IKO - X. Ohranjevanje zdravja in drugi reh. programi
11	IKO - XI. Informativna dejavnosti
12	IKO - XII. Založniška dejavnost
13	IKO - XIII. Kulturna dejavnost
14	IKO - XIV. Rekreativna in šport
15	IKO – XV. Preprečevanje in odpravljanje ovir v fizičnem in socialnem okolju
16	IKO – XVI. Preprečevanje in blaženje socialne ter psihične posledice invalidnosti
17	IKO – XVII. Usposabljanje invalidov za samopomoč ter svojcev in prostovoljcev za življenje in delo z invalidi

18	IKO – XVIII. Zagotavljanje zagovorništva in pravne pomoči
19	IKO – XIX. Družinski programi
20	IKO – XX. Nasilje nad invalidi
21	IKO – XXI. Programi osveščanja in preventive
5. Invalidi z pravnim statusom	
01	IPS - I. Usposabljanje za aktivno življenje in delo
02	IPS - II. Prevozi
03	IPS - III. Oskrba s tehničnimi pripomočki
04	IPS - IV. Osebna asistenca
05	IPS - IX. Tolmačenje in spremljanje
06	IPS - V. Nega in fizična pomoč
07	IPS - VI. Dnevni centri
08	IPS - VII. Programi za invalide otroke in mladostnike
09	IPS - VIII. Programi za starše in svojce
10	IPS - X. Ohranjanje zdravja in drugi reh. programi
11	IPS - XI. Informativna dejavnosti
12	IPS - XII. Založniška dejavnost
13	IPS - XIII. Kulturna dejavnost
14	IPS - XIV. Rekreacija in šport
15	IPS – XV. Preprečevanje in odpravljanje ovir v fizičnem in socialnem okolju
16	IPS – XVI. Preprečevanje in blaženje socialne ter psihične posledice invalidnosti
17	IPS – XVII. Usposabljanje invalidov za samopomoč ter svojcev in prostovoljcev za življenje in delo z invalidi
18	IPS – XVIII. Zagotavljanje zagovorništva in pravne pomoči
19	IPS – XIX. Družinski programi
20	IPS – XX. Nasilje nad invalidi
21	IPS – XXI. Programi osveščanja in preventive
6. Invalidi z družbenim statusom	
01	IDS - I. Usposabljanje za aktivno življenje in delo
02	IDS - II. Prevozi
03	IDS - III. Oskrba s tehničnimi pripomočki
04	IDS - IV. Osebna asistenca
05	IDS - IX. Tolmačenje in spremljanje
06	IDS - V. Nega in fizična pomoč
07	IDS - VI. Dnevni centri
08	IDS - VII. Programi za invalide otroke in mladostnike
09	IDS - VIII. Programi za starše in svojce
10	IDS - X. Ohranjanje zdravja in drugi reh. programi
11	IDS - XI. Informativna dejavnosti
12	IDS - XII. Založniška dejavnost
13	IDS - XIII. Kulturna dejavnost
14	IDS - XIV. Rekreacija in šport
15	IDS – XV. Preprečevanje in odpravljanje ovir v fizičnem in socialnem okolju
16	IDS – XVI. Preprečevanje in blaženje socialne ter psihične posledice invalidnosti
17	IDS – XVII. Usposabljanje invalidov za samopomoč ter svojcev in prostovoljcev za življenje

	in delo z invalidi
18	IDS – XVIII. Zagotavljanje zagovorništva in pravne pomoči
19	IDS – XIX. Družinski programi
20	IDS – XX. Nasilje nad invalidi
21	IDS – XXI. Programi osveščanja in preventive
7. Invalidi z kombiniranimi ovirami	
01	KOM - I. Usposabljanje za aktivno življenje in delo
02	KOM - II. Prevozi
03	KOM - III. Oskrba s tehničnimi pripomočki
04	KOM - IV. Osebna asistenca
05	KOM - IX. Tolmačenje in spremljanje
06	KOM - V. Nega in fizična pomoč
07	KOM - VI. Dnevni centri
08	KOM - VII. Programi za invalide otroke in mladostnike
09	KOM - VIII. Programi za starše in svojce
10	KOM - X. Ohranjanje zdravja in drugi reh. programi
11	KOM - XI. Informativna dejavnosti
12	KOM - XII. Založniška dejavnost
13	KOM - XIII. Kulturna dejavnost
14	KOM - XIV. Rekreacija in šport
15	KOM – XV. Preprečevanje in odpravljanje ovir v fizičnem in socialnem okolju
16	KOM – XVI. Preprečevanje in blaženje socialne ter psihične posledice invalidnosti
17	KOM – XVII. Usposabljanje invalidov za samopomoč ter svojcev in prostovoljcev za življenje in delo z invalidi
18	KOM – XVIII. Zagotavljanje zagovorništva in pravne pomoči
19	KOM – XIX. Družinski programi
20	KOM – XX. Nasilje nad invalidi
21	KOM – XXI. Programi osveščanja in preventive

KLASIFIKACIJA UPORABNIKOV IN STORITEV V HUMANITARNIH ORGANIZACIJAH

OPIS STORITEV

Pričakovana vsebina storitev je obrazložena pod posamezno šifro.

1. BREZDOMCI

1. BRE- up. zavetišč - nočitev
<ul style="list-style-type: none"> • zagotavljanje prenočitev; • možnost prenočitve je začasne, prehodne narave; • zagotavljanje osebne higiene; • za uporabnike zavetišč se zagotavlja tudi: informiranje, svetovanje, zagovorništvo, druženje itd. • izdelan individualni načrt pomoči; • uporabniki so brezdomne osebe.
2. BRE- up. zdravstvene oskrbe - pregled
<ul style="list-style-type: none"> • brezplačne zdravstvene storitve s strani zdravnika, zobozdravnika ali drugega zdravstvenega delavca; • osnovna zdravstvena oskrba, oskrba z osnovnimi zdravili in drugimi zdravstvenimi pripomočki.
3. BRE- up. ljudskih kuhinj - topel obrok
<ul style="list-style-type: none"> • zagotavljanje enega večjega toplega obroka (kosilo, večerja z več hodi) na dan; • socialni stiki in druženje.
4. BRE- up. dne. centrov (DC) in sprejemališč (SP) - dnevna prisotnost up. (min. 2h)
<ul style="list-style-type: none"> • socialni stiki in druženje, družabne in rekreativne aktivnosti; • delavnice (kuharske, ustvarjalne itd.) oz. druge delovne aktivnosti, socialna rehabilitacija; • možnost higiene/preoblečenje; • aktivna prisotnost minimalno 2 uri; • omogočanje shranjevanja denarja in dokumentov; • za uporabnike dnevnih centrov in sprejemališč se zagotavlja tudi: informiranje, svetovanje, zagovorništvo, druženje, dodatno tudi strokovno vodene skupine; • izdelan individualni načrt pomoči ter načrt skupinskih aktivnosti.
5. BRE- up. ind. svetovanja izven DC in SP - evidentirano ind. svetovanje (min. 0,5h)
<ul style="list-style-type: none"> • obsega svetovalni proces - vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj; • za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči; • posamezno svetovalno srečanje traja najmanj pol ure; • v storitev lahko spada tudi zagovorništvo; • storitev se ne izvaja za uporabnike v dnevnih centrov, sprejemališč in zavetišč.

6. BRE- up. indiv. informiranja in krajšega razgovora izven DC in SP - zabeležena komunikacija

- enkratno informiranje/razgovor ali manjše število krajših zaporednih razgovorov, ki niso povezani med seboj ;
- za uporabnika ni potrebno pripraviti individualnega načrta pomoči;
- posamezni informativni razgovor traja v povprečju manj kot pol ure;
- vključeni uporabniki izven dnevnih centrov, sprejemališč in zavetišč;
- lokacije: pisarna, teren, telefon ipd.

7. BRE- up. mobilnih storitev - zabeležen up. na terenu

- oskrba na terenu (hrana, prevoz, oblačila, oskrba ran itd.);
- prevoz brezdomca v zavetišče v zimskem času;
- pomoč pri čiščenju, urejanju bivališč.

8. BRE - up. strokovno vodenih skupin izven DC in SP - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno), tudi zaposlitvene skupinske aktivnosti;
- skupina je vodena s strani strokovnjakov;
- izdelan načrt programa dela v skupini;
- uporabniki izven dnevnih centrov, sprejemališč.

9. BRE - up. materialne pomoči - hladen obrok ali higi. storitev

- razdeljevanje paketov s hladnim že pripravljenim obrokom;
- pomoč v oblačilih in drugih vrstah materiala;
- storitve za osebno higieno (pralnica, omogočanje osebne higiene, striženje, zamenjava oblačil);
- lahko pridruženo neformalno druženje ob materialni pomoči.

10. BRE - up. trajne nastanitve* - nočitev s celovito oskrbo

- stanovanjske skupine ali individualne nastanitve (tudi trajnejše nastanitve - preprečevanje brezdomstva);
- za uporabnike trajnih nastanitev se zagotavlja tudi: informiranje, svetovanje, zagovorništvo, zaposlitvena podpora, finančno svetovanje;
- izdelan individualni načrt pomoči;
- skupinske dejavnosti v stanovanjskih skupinah, izdelava načrta skupinskih aktivnosti;
- dosegljivost strokovnega delavca minimalno 2x tedensko (obisk, stik po telefonu).

2. OSEBE S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU

1. DUŠ - up. dnevnih centrov in varstva - dnevna prisotnost up. (min. 3h)

- skupinske aktivnosti - učenje vsakodnevnih spretnosti in socialnih veščin, učenje komunikacijskih veščin, za zdrav način življenja itd.;
- kvalitetno preživljanje prostega časa (šport, prostočasne aktivnosti, kreativne delavnice...ipd.), izobraževalne delavnice;
- druženje, socialni stiki, širjenje socialne mreže/druženje;
- izdelan načrt za skupinske aktivnosti;
- aktivna prisotnost minimalno 3 ure;
- za uporabnike dnevnih centrov se zagotavlja tudi: informiranje, svetovanje na podlagi individualnega načrta pomoči, občasno spremstvo na inštitucije, če uporabnik ni posebej vključen v program zagovorništva;
- aktivnosti za destigmatizacijo duševnih motenj;
- ne vključuje socialne aktivacije.

2. DUŠ - up. stanovanjskih skupin - nočitev s celovito oskrbo

- bivanje v skupinah (število uporabnikov je odvisno od vrste stanovanjske skupine: celovite, prehodne, odprte), samostojne sobe (1 ali 2 posteljne sobe), skupna kuhinja, dnevni prostor, sanitarije;
- prisotnost zaposlenega najmanj 8 ur na dan, možnost dežurnega klica, tudi ponoči;
- učenje vsakodnevnih veščin in socialnih spretnosti za samostojno življenje, organizacija in aktivno sodelovanje v svetih uporabnikov;
- omogočanje kvalitetnega preživljanja prostega časa (športne aktivnosti, prostočasne dejavnosti, kreativne delavnice, izobraževalne delavnice itd);
- skrb za zdrav način življenja (prehrana, gibanje, ipd.);
- za uporabnike stanovanjskih skupin se zagotavlja tudi: informiranje, svetovanje in delo s posameznikom na podlagi individualnega načrta pomoči, občasno spremstvo na inštitucije, če uporabnik ni posebej vključen v program zagovorništva.

3. DUŠ - up. svetovanja izven DC in SS - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)

- obsega svetovalni proces - vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj;
- za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči;
- posamezno svetovalno srečanja traja najmanj pol ure;
- uporabniki so osebe s težavami v duševnem zdravju in duševno motnjo, ki niso vključeni v dnevne centre ali nastanjeni v stanovanjskih skupinah;
- uporabniki so tudi osebe v trenutni duševni stiski, osebe v iskanju identitete, mladi z možnostjo samopoškodovanja, osebe z motnjami hranjenja, anksioznostjo, depresijo itd.
- poleg svetovalnega procesa storitev omogoča tudi varen prostor/okolje, da lahko oseba s težavami v duševni stiski spregovori, vzpostavljanje zaupnega odnosa z osebo izven njenega socialnega kroga, razbremenitev duševne stiske;
- lokacija: pisarna, teren, po telefonu ali spletu.

4. DUŠ - up. svetovanja svojcem - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)

- obsega svetovalni proces, vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj;
- za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči;
- posamezno svetovalno srečanje traja najmanj pol ure;
- uporabniki so svojci in pomembni bližnji oseb s težavami v duševnem zdravju, duševno motnjo, oseb v duševni stiski itd;
- lokacija: pisarna, teren, po telefonu ali spletu.

5. DUŠ - up. indiv. infor. in krajšega razgovora izven DC in SS - zabeležena komunikacija

- enkratno informiranje/krajši razgovor ali manjše število zaporednih razgovorov, ki niso med seboj povezani;
- za uporabnika ni potrebno pripraviti individualnega načrta pomoči;
- posamezni informativni razgovor traja v povprečju manj kot pol ure;
- uporabniki so osebe s težavami v duševnem zdravju, ki niso vključeni v dnevne centre, nastanjeni v stanovanjskih skupinah in vključeni v storitve svetovanja;
- uporabniki so tudi osebe v trenutni duševni stiski, osebe v iskanju identitete, mladi z možnostjo samopoškodovanja, osebe z motnjami hranjenja, anksioznostjo, depresijo itd.
- uporabniki so lahko tudi svojci in pomembni bližnji oseb s težavami v duševnem zdravju;
- lokacija: pisarna, teren, po telefonu ali spletu.

6. DUŠ - up. skupin za samopomoč izven DC in SS - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno);
- skupina NI strokovno vodena s strani strokovnih delavcev, vodijo jo laični sodelavci/prostovoljci ali uporabniki z večletnimi izkušnjami;
- pripravljen program dela v skupini;
- zagotavljanje varnega prostora, razbremenitve, podpora, krepitev socialnih veščin, širitev socialne mreže itd.;
- uporabniki so osebe s težavami v duševnem zdravju, ki niso vključene v dnevne centre ali nastanjene v stanovanjskih skupinah;
- uporabniki so lahko tudi svojci in pomembni bližnji oseb s težavami v duševnem zdravju (ločena skupina).

7. DUŠ - up. strok. vodenih skupin izven DC in SS - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno);
- skupina JE vodena s strani strokovnjakov;
- pripravljen program dela v skupini;
- uporabniki so osebe s težavami v duševnem zdravju, ki niso vključene v dnevne centre ali nastanjene v stanovanjskih skupinah;
- poleg skupinsko vodenega pogovora vključujejo tudi: psihoedukativne delavnice, skupinsko vodene delovne aktivnosti, socialno vključenost, psihosocialno podporo, usposabljanje za delo itd.

8. DUŠ - up. družabnih, kulturnih in športnih dogodkov - prisotnost up. na dogodku

- redna ali občasna srečanja s športnimi skupinskimi aktivnostmi, s kulturnimi in družabnimi dogodki;
- organiziranje večjih športnih dogodkov;
- aktivnosti imajo poleg telesne in kulturne aktivnosti pomen na druženju, socialnih stikih uporabnikov in/ali njihovih svojcev, pomembnih bližnjih;
- aktivnosti/dogodki, ki se izvedejo izven programa dnevnega centra in stanovanjskih skupin;
- uporabniki so lahko osebe s težavami v duševnem zdravju, svojci, pomembni bližnji in niso vezani le na programe DC in SS, ampak vključujejo uporabnike širše.

9. DUŠ - up. svetovalno informativnih pisarn - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)

- namen svetovalnic (svetovalno informacijskih pisarn) je krepitev kompetenc uporabnika v okolju, kjer živi;
- vključuje: osebno svetovanje, urejanje in vodenje, multidisciplinarno sodelovanje; terensko delo, občasno tudi pomoč na domu uporabnika;
- za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči;
- za uporabnike svetovalnice se lahko zagotavlja tudi: psihoedukativne delavnice, prostočasne aktivnosti in druge skupinske aktivnosti;
- lokacija: pisarna, teren, na domu uporabnika, po telefonu in spletu.

10. DUŠ - up. letovanj in taborov - nočitev s celovito oskrbo

- aktivnosti za sprostitev, športne, ustvarjalne, glasbene in druge aktivnosti, širjenje socialne mreže/druženje, ustvarjanje podpornih okolij itd.;
- soustvarjanje programa - vključitev uporabnikov v skrb zase in izvedbo programa;
- uporabniki so osebe, ki imajo duševne motnje kot tudi osebe z začetnimi težavami v duševnem zdravju, v akutni duševni stiski, osebe (mladi) v iskanju svoje identitete itd.;
- zagotovljeno strokovno spremljanje;
- bivanje v krajih izven bivališča, predvidoma v počitniških destinacijah;
- vključuje tudi prevoz na lokacijo, stroške zavarovanj itd.

11. DUŠ - up. soc. zagovorništva – zabeležen dogodek

- vključuje: uvodni informativni razgovor, brezplačno pravno pomoč, spremljanje in varovanje pravic ter interesov uporabnikov, varovanje osebnega dostojanstva pri razreševanju konfliktnih situacij itd.;
- prav tako vključuje ozaveščanje o človekovih pravicah na individualni ravni ali skupinsko;
- druge skupinske aktivnosti: strokovno vodene delavnice krepitev moči, usposabljanja o pravicah ter načinih njihovega uveljavljanja, delavnice samozagovorništva in treninga asertivnosti;
- za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči, izdelan je načrt za skupinske aktivnosti;
- uporabniki so osebe, ki imajo duševne motnje, kot tudi osebe z začetnimi težavami v duševnem zdravju, v akutni duševni stiski, v iskanju svoje identitete itd..
- Lokacija: pisarna, teren, po telefonu ali spletu.

3. ZASVOJENI

1. ZAS - up. dnevnih centrov (DC)/nizkopražni - dnevna prisotnost up. (min. 2h)

- aktivna prisotnost minimalno 2 uri;
- zaupen prostor;
- individualno informiranje o manj tvegani uporabi drog (izmenjava igel in drugega sterilnega pribora, informacijsko gradivo, opozarjanje na izrazita tveganja pri uporabi drog na terenu, zbiranje uporabljenih igel);
- svetovanje: podpora uporabnikom pri urejanju socialno-ekonomskega statusa, celostna podpora - stanovanjska problematika, vstop na trg dela, pomoč pri odločitvi za vstop v druge programe obravnave (substitucijski programi, detoksikacija, terapevtske skupnosti) - na podlagi individualnega načrta pomoči;
- skupinske aktivnosti: širjenje socialne mreže in socialno vključevanje, neformalno druženje;
- uporabniki: zasvojeni z različnimi vrstami drog ali že imajo izkušnjo uživanja drog, vendar niso še zasvojeni;
- lokacija: prostori centra, pisarne, občasno teren.

3. ZAS - up. terapevtskih skupnosti - nočitev s celovito oskrbo

- bivanje v terapevtski skupnosti;
- vzdrževanje abstinence;
- učenje rednega in točnega opravljanja dnevnih opravil, utrjevanje delovnih navad, samostojnosti in odgovornosti, preživljanje prostega časa na ustvarjalen in kvaliteten način - na podlagi individualnega načrta pomoči;
- informativni individualni razgovori, svetovanje, pripravljen individualni načrt pomoči;
- skupinske terapevtske obravnave, delovna terapija, športne dejavnosti, kulturne izobraževalne dejavnosti;
- redno strokovno spremljanje in prisotnost.

4. ZAS - up. sprejemnih in pripravljalnih centrov - nočitev s celovito oskrbo

- bivanje v skupnosti;
- motivacija za vzdrževanje abstinence, učenje rednega opravljanja dnevnih opravil, skrb za osebno higieno, prehrano, učenje odgovornosti za druge člane v skupini;
- informativni individualni razgovori, svetovanje na podlagi individualnega načrta za motiviranje za nadaljnje zdravljenje in odhod v terapevtsko skupnost ali druge programe vzdrževanja abstinence;
- skupinske terapevtske obravnave, delovna terapija, športne dejavnosti;
- prisotnost zaposlenih ali drugih izvajalcev 24/7.

5. ZAS - up. ter. skup./pridružene motnje v duš. zdravju - nočitev s celovito oskrbo

- bivanje v terapevtski skupnosti;
- vzdrževanje abstinence ter hkrati spremljanje motenj in težav v duševnem zdravju in preventiva recidiva;
- sodelovanje z lečečim psihiatrom in nadzor nad rednim jemanjem zdravil;
- informativni individualni razgovori, svetovanje, psihoterapevtske obravnave na podlagi individualnega načrta pomoči - sprejemanje duševne motnje in učenje

življenja z njo, motiviranje za nadaljevanje zdravljenja, podpora in svetovanje pri reševanju stisk, ki so vzrok/posledica zasvojenosti/duševne motnje;

- skupinske terapevtske obravnave, delovna terapija, športne dejavnosti, kulturne, izobraževalne dejavnosti;
- učenje rednega in točnega opravljanja dnevnih opravil, učenje rizičnih in varovalnih sprožilcev za nastop obeh motenj, učenje socialnih veščin (direktna komunikacija, vzpostavljanje pristnih odnosov, asertivnost ipd.);
- prisotnost zaposlenih ali drugih izvajalcev 24/7.

6. ZAS - up. komun in stan. skupin - nočitev z delno strokovno oskrbo

- bivanje v komuni ali v stanovanjski skupini;
- vzdrževanje abstinence, pridobivanje novih življenjskih in socialnih veščin, veščine dobre komunikacije, gradnja novih socialnih mrež;
- aktivnosti za podporo za osebno spremembo - skrb zase, druge člane skupine, prostor itd., ter socialno rehabilitacijo;
- strokovno spremljanje, občasna prisotnost v komuni/stanovanjski skupini oz. dosegljivost na telefonu;
- strokovno spremljanje faze reintegracije.

7. ZAS - up. zavetišč - nočitev

- zagotavljanje prenočitve;
- možnost prenočitve je začasne, prehodne narave;
- zagotavljanje zagotavljanja osebne higiene;
- možnost priprave obroka (hrano priskrbi uporabnik sam ali iz donacij);
- za uporabnike zavetišč se zagotavlja tudi: informiranje, svetovanje, zagovorništvo, druženje itd.
- izdelan individualni načrt pomoči ter načrt skupinskih aktivnosti.

8. ZAS - up. mobilnih storitev (igle, predoziranje...) - zabeležen up. na terenu

- delitev sterilnih igel, zbiranje uporabljenih igel ter varno uničenje;
- zagotavljanje varnega prostora za uporabo drog;
- zdravstvene intervencije (alkotest idr.);
- individualni razgovori, informiranje, usmerjanje in podpora pri urejanju socialnega statusa;
- lokacija: teren.

9. ZAS - up. svetovanja svojcem - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)

- obsega svetovalni proces, vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj;
- obsega lahko tudi mediacije, psihosocialno svetovanje;
- za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči;
- posamezno svetovalno srečanje traja najmanj pol ure;
- uporabniki so starši/svojci/pomembni bližnji zasvojenih, oseb z motnjami hranjenja, mladih, ki eksperimentirajo z drogami itd.
- Lokacija: pisarna, teren, po telefonu in spletu.

10. ZAS - up. svetovanja (izven DC in SO) - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)

- obsega svetovalni proces, vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj;
- v primeru obsežnejšega svetovanja pred vstopom v programe zdravljenja, krizno nastanitev, v okviru specialnih intervencij na terenu se šteje tudi enkratno svetovanje;
- za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči;
- posamezno svetovalno srečanja traja najmanj pol ure;
- uporabniki so zasvojeni, ki niso nastanjeni v sprejemnih centrih, TS, komunah ali v DC, so že abstinenti v pripravah na vstop v bivanjske skupnosti ali v programih reintegracije, tudi osebe z motnjami hranjenja, mladi, ki eksperimentirajo z drogo itd.;
- lokacija: pisarna, teren, po telefonu ali spletu.

11. ZAS - up. indiv. infor. in krajšega razgovora (izven DC in SO) - zabeležena komunikacija

- enkratno informiranje/krajši razgovor, ali manjše število zaporednih razgovorov, ki niso med seboj povezani, krajši motivacijski razgovori, preventivni informacijski razgovori itd.;
- za uporabnika ni potrebno pripraviti individualnega načrta pomoči;
- posamezni informativni razgovor traja v povprečju manj kot pol ure;
- uporabniki so zasvojeni, ki so v fazi urejanja odvisnosti, a še niso abstinenti;
- uporabniki so lahko tudi svojci/pomembni bližnji zasvojenih;
- uporabniki so lahko tudi mladi na zabavah, ki še niso zasvojeni, vendar že tvegano uporabljajo droge;
- lokacija: pisarna, teren, po telefonu in spletu.

12. ZAS - up. skupin za samopomoč izven DC in SO. - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj dvakrat mesečno);
- skupina NI strokovno vodena s strani strokovnjakov, vodijo jo laični sodelavci ali uporabniki z večletnimi izkušnjami;
- pripravljen program dela v skupini;
- uporabniki so zasvojeni, ki niso nastanjeni v sprejemnih centrih, TS, komunah ali vključeni v DC, so že abstinenti v pripravah na vstop v bivanjske skupine ali v programih reintegracije;
- uporabniki so lahko tudi svojci/pomembni bližnji zasvojenih, ki so v TS in drugih bivanjskih skupinah.

13. ZAS - up. strok. vodenih skupin izven DC in SO - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj dvakrat mesečno);
- skupina JE strokovno vodena s strani strokovnjakov;
- pripravljen program dela v skupini;
- poleg skupinsko vodenega pogovora lahko vključujejo tudi: psihoedukativne tematske delavnice za pridobivanje kompetenc in veščin, skupinsko vodene delovne aktivnosti, psihosocialno podporo, usposabljanje za delo, delavnice o zdravem življenjskem slogu itd.;
- uporabniki so zasvojeni, ki niso nastanjeni v sprejemnih centrih, TS, komunah ali

vključeni v DC, so že abstinenti v pripravah na vstop v bivanjske skupnosti ali v programih reintegracije;

- uporabniki so lahko tudi svojci/pomembni bližnji zasvojenih, ki so v TS in drugih bivanjskih skupinah.

4. POVZROČITELJI IN ŽRTVE NASILJA, MD in VH

1. NAS - up. MD (otroci in ženske) - nočitev s celovito oskrbo

- znana lokacija, samostojna soba za posamezno uporabnico/družino, skupni prostori: kuhinja, sanitarije, dnevni prostor, igralnica itd;
- prisotnost zaposlenega preko dneva, možnost dežurnega klica;
- informativni razgovori, svetovanje za osebe nastanjene v materinskem domu - izdelan individualni načrt pomoči;
- za uporabnice MD se zagotavlja tudi: informiranje, svetovanje na podlagi individualnega načrta pomoči;
- različne okupacijske in druge delavnice ter kulturne in športne aktivnosti za osebe nastanjene v MD (učenje vsakdanjih spretnosti, socialnih in vzgojnih veščin), delavnice za otroke, učna pomoč itd.

2. NAS - up. VH (otroci in ženske) - nočitev s celovito oskrbo

- skrita lokacija – zagotavljanje varnega prostora;
- samostojna soba za posamezno uporabnico/družino, skupni prostori: kuhinja, sanitarije, dnevni prostor, igralnica itd.;
- prisotnost zaposlenega preko dneva, možnost dežurnega klica;
- informativni razgovori, svetovanje za osebe nastanjene v varni hiši - izdelan individualni načrt pomoči;
- za uporabnice VH se zagotavlja tudi: informiranje, svetovanje na podlagi individualnega načrta pomoči;
- različne okupacijske in druge delavnice ter kulturne in športne aktivnosti za osebe nastanjene v VH (učenje vsakdanjih spretnosti, socialnih in vzgojnih veščin), delavnice za otroke, učna pomoč itd.

3. NAS - up. SOS telefona - klic

- anonimna, zaupna svetovalna telefonska linija: kratki informativni pogovori, svetovanje preko spleta;
- lokacija: telefon, splet.

4. NAS - up. svetovanja izven stan. oskrbe - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)

- obsega svetovalni proces, vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj;
- v primeru obsežnejšega svetovanja pred vstopom v krizno/varno nastanitev se šteje tudi enkratno svetovanje;
- za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči;
- posamezno svetovalno srečanje traja najmanj pol ure;
- uporabniki so žrtve nasilja, ki niso nastanjeni v MD ali VH, osebe, ki so doživele spolno zlorabo v otroštvu itd.;
- uporabniki so lahko tudi povzročitelji nasilja;

- poudarek tudi na krepitvi socialne mreže;
- lokacija: pisarna, po telefonu in spletu.

5. NAS - up. ind. infor. in krajšega razgovora izven MD in VH - zabeležena komunikacija

- enkratno informiranje/krajši razgovor ali manjše število zaporednih razgovorov, ki niso med seboj povezana;
- za uporabnika ni potrebno pripraviti individualnega načrta pomoči;
- posamezni informativni razgovor traja v povprečju manj kot pol ure;
- uporabniki so žrtve nasilja, ki niso nastanjeni v MD ali VH; osebe, ki so doživele spolno zlorabo v otroštvu itd.;
- uporabniki so lahko tudi povzročitelji nasilja;
- lokacija: pisarna, po telefonu in spletu.

6. NAS - up. skupin za samopomoč - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno);
- skupina NI strokovno vodena s strani strokovnjakov, vodijo jo laični sodelavci ali uporabniki z večletnimi izkušnjami;
- pripravljen program dela v skupini;
- uporabniki so žrtve nasilja, ki niso nastanjeni v MD ali VH, bivše uporabnice VH, MD;
- uporabniki so lahko tudi povzročitelji nasilja (ločena skupina).

7. NAS - up. strok. vodenih skupin izven stan. oskrbe - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno);
- skupina JE strokovno vodena s strani strokovnjakov;
- pripravljen program dela v skupini;
- uporabniki so žrtve nasilja, ki niso nastanjeni v MD ali VH; osebe, ki so doživele spolno zlorabo v otroštvu, tudi otroci, žrtve nasilja itd., bivše uporabnice MD ali VH;
- uporabniki so lahko tudi povzročitelji nasilja (ločena skupina).

8. NAS - up. soc. zagovorništva izven stan. oskrbe - zabeležen dogodek

- osveščanje o človekovih pravicah, zagovarjanje v institucijah;
- uvodni informativni razgovor, spremljanje in varovanje pravic ter osebnega dostojanstva pri razreševanju konfliktnih situacij itd.;
- brezplačna pravna pomoč, pomoč pri prijavi nasilja, timski sestanki na CSD, spremstvo na institucije, priprava na pričanje na sodišču, socialno zagovorništvo;
- lahko tudi skupinske aktivnosti: strokovno vodene delavnice krepitve moči, usposabljanja o pravicah ter načinih njihovega uveljavljanja, delavnice samozagovorništva in treninga asertivnosti;
- za uporabnika se izdelata individualni načrt pomoči in izdelan načrt za skupinske aktivnosti;
- uporabniki so žrtve nasilja, ki niso nastanjeni v MD ali VH; osebe, ki so doživele spolno zlorabo v otroštvu, tudi otroci, žrtve nasilja, bivše uporabnice MD, VH itd.

5. MIGRANTI

1. MIG - prejemniki materialne pomoči - (št. uporabnikov = št. storitev)

- paketi z osnovnimi prehrabnimi artikli;
- paketi z osnovnimi higienskimi artikli, obleka in obutev;
- pohištvo in druga osnovna oprema za stanovanja;
- druge oblike materialne pomoči;
- uporabniki so migranti/tuji delavci, osebe s statusom begunca, prosilci za azil, žrtve trgovine z ljudmi itd. in njihovi družinski člani;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

2. MIG - prejemniki den. sred., plačila položnic in rač. - (št. uporabnikov = št. storitev)

- finančna pomoč v obliki kritja stroškov osnovnih položnic (elektrika, kurjava, voda itd.) ali drugih vrst plačila (za zdravstvo itd.), darilne kartice itd.;
- uporabniki so migranti/tuji delavci, osebe s statusom begunca, prosilci za azil itd. in njihovi družinski člani;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

3. MIG - up. ind. svetovanja izven oskrbe - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)

- obsega svetovalni proces, vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj;
- v primeru obsežnejšega svetovanja pred vstopom v krizno nastanitev se šteje tudi enkratno svetovanje;
- za uporabnike se pripravi individualni načrt pomoči;
- posamezno svetovalno srečanje traja najmanj pol ure;
- uporabniki so migranti/tuji delavci, osebe s statusom begunca, prosilci za azil, žrtve trgovine z ljudmi itd.;
- šteje se ena storitev ne glede na število udeležencev prisotnih na svetovanju, na primer zakonski par, otrok in starš.

4. MIG - up. ind. infor. in krajšega razgovora izven stan. oskrbe - zabeležena komunikacija

- enkratno informiranje/krajši razgovor ali manjše število zaporednih razgovorov, ki niso med seboj povezani;
- za uporabnika ni potrebno pripraviti individualnega načrta pomoči;
- uporabniki so migranti/tuji delavci, osebe s statusom begunca, prosilci za azil, žrtve trgovine z ljudmi itd.

5. MIG - up. strok. vodenih skupin in delavnic - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno);
- skupina JE strokovno vodena s strani strokovnjakov;
- pripravljen program dela v skupini;
- poleg skupinsko vodenega pogovora lahko vključujejo tudi: širjenje socialne mreže, krepitev položaja migrantov, učna pomoč, delavnice za razvijanje socialnih in medkulturnih veščin, zdravega sloga življenja, kvalitetno preživljanje prostega časa,

učenje slovenskega jezika, pridobivanje funkcionalnih veščin itd.;

- uporabniki so migranti/tuji delavci, osebe s statusom begunca, prosilci za azil, žrtve trgovine z ljudmi itd., tako odrasli kot tudi otroci.

6. MIG - žrtve trgovine z ljudmi/krizna nast. - nočitev s celovito oskrbo

- oskrba žrtve na skriti, varni lokaciji: nastanitev, samostojna soba za posamezno uporabnico/družino (skupni prostori: kuhinja, sanitarije, dnevni prostor, igralnica itd.), zagotavljanje prehrane in higienskih pripomočkov;
- informiranje in svetovanje – priprava individualnega načrta pomoči;
- zagovorništvo, pomoč pri tolmačenju pri zaslišanjih policije in na drugih institucijah;
- podpora pri urejanju statusov, pravna pomoč;
- pomoč pri urejanju zdravstvene problematike, napotitev v druge institucije;
- pomoč pri vračanju uporabnice/ka domov v matično državo, na željo uporabnice/ka;
- prisotnost strokovnega osebja najmanj 8 ur dnevno, dosegljivost 24/7 na telefonu, večja prisotnost se opredeli glede na ogroženost (varnost, duševno stanje, odvisnost itd.) žrtve;
- oskrba žrtve v krizni nastanitvi traja najdlje 30 dni.

7. MIG - žrtve trgovine z ljudmi/varna nast. - nočitev s celovito oskrbo

- oskrba žrtve trgovine z ljudmi v varni nastanitvi z zagotavljanjem osnovnih bivalnih pogojev, prehrane in higiene;
- poudarek na varnem prostoru, zaupnosti podatkov uporabnikov in lokacije;
- spremljanje v drugih institucijah ali zasebnih nastanitvah;
- informiranje in svetovanje – priprava individualnega načrta pomoči;
- pomoč pri urejanju zdravstvene problematike, napotitev v druge institucije;
- pomoč pri urejanju statusa, pravna pomoč, zagovorništvo, pomoč pri tolmačenju;
- reintegracija v družbo;
- dosegljivost na telefonu 24/7;
- uporabniki so žrtve trgovine z ljudmi in tudi netipične žrtve trgovine z ljudmi.

9. MIG -oskrba migrantov – začasna nastanitev - št. dni s spremljanjem in oskrbo

- oskrba v začasnih nastanitvah v okviru organizacije in/ali v zasebnih nastanitvah;
- vzpostavitev stanovanjskih pogojev, komunikacija z najemodajalci;
- materialna pomoč v hrani, higienskih pripomočkih itd.;
- informiranje in svetovanje – izdelan individualni načrt pomoči;
- podpora pri urejanju statusov in zagovorništvo, pomoč pri tolmačenju;
- pomoč pri urejanju zdravstvene problematike;
- pomoč pri reintegraciji v družbo – skupinske aktivnosti, spoznavanje kulture, vključevanje v družbo, učenje slovenskega jezika, krepitev socialnih kompetenc itd.;
- uporabniki migranti/begunci, ki so se znašli v bivanjski stiski, repatriiranci itd.
- lokacija: pisarna, teren, po telefonu.

6. STAREJŠI

1. STA - prejemniki materialne pomoči - (št. uporabnikov = št. storitev)

- paketi z osnovnimi prehrabnimi artikli;
- paketi z osnovnimi higienskimi artikli, obleka in obutev;
- pohištvo in druga osnovna oprema za stanovanja;
- druge oblike materialne pomoči;
- uporabniki so starejši nad 65 let, ki so v materialni stiski;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

2. STA - prejemniki den. sred., plačila položnic in rač. - (št. uporabnikov = št. storitev)

- finančna pomoč v obliki kritja stroškov osnovnih položnic (elektrika, kurjava, voda itd.) ali drugih vrst plačila (za zdravstvo itd.), darilne kartice itd.;
- uporabniki so starejših nad 65 let, ki so v finančni stiski;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

3. STA - up. medgeneracijskih centrov (MC) - dnevna prisotnost up. (min. 3h)

- skupinske aktivnosti - učenje vsakodnevnih spretnosti in socialnih veščin, učenje komunikacijskih veščin, za zdrav način življenja itd.;
- kvalitetno preživljanje prostega časa (šport, prostočasne aktivnosti, kreativne delavnice...ipd.), izobraževalne delavnice;
- druženje, socialni stiki, širjenje socialne mreže/druženje;
- izdelan načrt za skupinske aktivnosti;
- aktivna prisotnost minimalno 3 ure;
- za uporabnike dnevnih centrov se lahko zagotavlja tudi: informiranje, svetovanje na podlagi individualnega načrta pomoči;
- uporabniki so starejši nad 65 let, lahko pa gre tudi za medgeneracijske aktivnosti, kjer so vključene različne generacije.

4. STA - up. družabnih srečanj, druženj izven MC - prisotnost up. na dogodku

- redna ali občasna srečanja s športnimi skupinskimi aktivnostmi, s kulturnimi in družabnimi dogodki;
- dejavnosti imajo poleg telesne in kulturne aktivnosti poudarek na druženju, duhovnosti, pridobivanju znanj, socialnih stikov - glede na potrebe uporabnikov;
- uporabniki so starejši nad 65 let, njihovi svojci; lahko različne generacije, če gre za medgeneracijsko druženje;
- aktivnosti/dogodki, ki se izvedejo izven programa medgeneracijskih centrov.

5. STA - up. indiv. občasnih obiskov (doma, dom za starejše, bolnišnica) - obisk

- individualni ali skupinski obiski uporabnikov;
- vsebina: druženje, pogovor, kratek kulturni program, manjše darilo, izvedba intervjuja itd.;
- lokacija: teren – bolnišnice, domovi za starejše, na domu uporabnika itd.;
- uporabniki so starejših nad 65 let.

6. STA - up. indiv. svetovanja (star. in svojci) - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)
<ul style="list-style-type: none"> • obsega svetovalni proces vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj; • v primeru obsežnejšega zdravstvenega svetovanja se šteje tudi enkratno svetovanje; • za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči; • posamezno svetovalno srečanje traja najmanj pol ure; • v storitev lahko spada tudi zagovorništvo; • storitev se izvaja za starejše nad 65 let in njihove svojce v primeru reševanja oskrbe za starejše.
7. STA - up. ind. infor. in krajšega razgovora izven MC in obisk. - zabeležena komunikacija
<ul style="list-style-type: none"> • enkratno informiranje/krajši razgovor ali manjše število zaporednih razgovorov, ki niso med seboj povezani; • za uporabnika ni potrebno pripraviti individualnega načrta pomoči; • vključuje lahko tudi krajše zdravstveno svetovanje oz. izvedbo preiskav: merjenje RR, sladkorja v krvi in druge enostavne preiskave; • lokacija: pisarna, teren, telefon, splet, na domu uporabnika; • storitev se izvaja za starejše nad 65 let in njihove svojce v primeru reševanja oskrbe za starejše.
8. STA - up. skupin za samopomoč izven MC - prisotnost up. na srečanju
<ul style="list-style-type: none"> • oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno); • skupina NI strokovno vodena s strani strokovnjakov, vodijo jo laični sodelavci ali uporabniki z večletnimi izkušnjami; • pripravljen program dela v skupini; • poleg pogovornih skupin so lahko posebej organizirane skupine za ustvarjanje, športne aktivnosti za redno telesno vadbo na prostem; • uporabniki so starejši nad 65 let, lahko pa gre tudi za medgeneracijske skupine, kjer so vključene različne generacije.
9. STA - up. strok. vodenih skupin izven MC - prisotnost up. na srečanju
<ul style="list-style-type: none"> • oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno); • skupina JE strokovno vodena s strani strokovnjakov; • pripravljen program dela v skupini; • poleg skupinsko vodenega pogovora vključujejo tudi: psihoedukativne delavnice za podporo duševnemu zdravju starejših, spoznavanju zdravstvenih težav in bolezni itd.; • uporabniki so starejši nad 65 let, lahko pa gre tudi za medgeneracijske skupine, kjer so vključene različne generacije.
10. STA - up. pomoči v gos. in pri oseb. negi, družabništvo - obisk z nudeno pomočjo
<ul style="list-style-type: none"> • aktivnosti laične pomoči na domu, ki vključuje: prevoze, manjša gospodinjstva dela, dostava iz trgovine, občasno pomoč pri osebni negi, oblačenju itd. • uporabniki so starejši nad 65 let, ki zaradi starosti ali bolezni potrebujejo dodatno pomoč, ki jim olajša bivanje na domu in omogoča kasnejši odhod v institucionalno varstvo; • lokacija: teren – na domu uporabnika.

11. STA - up. letovanj starejših - nočitev s celovito oskrbo

- bivanje v krajih izven bivališča, predvidoma v počitniških destinacijah;
- aktivnosti za sprostitev, športne, ustvarjalne, glasbene idr.;
- zagotovljeno strokovno spremljanje;
- uporabniki so osebe starejše nad 65 let, lahko pa gre tudi za medgeneracijska letovanja, kjer so vključene različne generacije;
- vključuje tudi prevoz na lokacijo, stroške zavarovanj itd.

12. STA - up. letovanj za odrasle osebe s pos. potrebami - nočitev s celovito oskrbo

- bivanje v krajih izven bivališča, predvidoma v počitniških destinacijah;
- aktivnosti za sprostitev, športne, ustvarjalne, glasbene idr.;
- pomoč pri negovanju, spremljanju;
- zagotovljeno strokovno spremljanje;
- uporabniki so osebe starejše nad 65 let, lahko pa gre tudi za medgeneracijska letovanja, kjer so vključene različne generacije;
- vključuje tudi prevoz na lokacijo, stroške zavarovanj itd.

13. STA - up. ortopedskih pripomočkov - (št. uporabnikov = št. storitev)

- pomoč z ortopedskimi in negovalnimi pripomočki;
- uporabniki so starejši nad 65 let, ki potrebujejo te pripomočke za nego/oskrbo na domu in jim le-ti omogočajo bivanje v domačem okolju;
- strošek storitve je vrednost pomoči uporabniku v celem letu.

15. STA - prejemniki toplega obroka prehrane na domu - topel obrok

- zagotavljanje enega večjega toplega obroka (kosilo, večerja) na dan, s prevozom na dom;
- prevzem hrane v posebnih posodah;
- uporabniki so starejši na 65 let, ki si sami ne zmorejo pripraviti toplega obroka.

7. DRUŽINE, ODRASLI**1. MAT - prejemniki materialne pomoči - (št. uporabnikov = št. storitev)**

- paketi z osnovnimi prehrabnimi artikli;
- paketi z osnovnimi higienskimi artikli, obleka in obutev;
- pohištvo in druga osnovna oprema za stanovanja;
- druge oblike materialne pomoči;
- uporabniki so družinski člani in odrasle samske osebe, ki so v materialni stiski;
- uporabniki so tudi prostovoljci, ki nudijo neposredno pomoč ponesrečencem v gorah (nakup opreme, obleke, zdravniški pregledi, cepljenja);
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

2. MAT – prejemniki den. Sred., plačila položnic in računov – (št. uporabnikov = št. storitev)

- finančna pomoč v obliki kritja stroškov osnovnih položnic (elektrika, kurjava, voda itd.) ali drugih vrst plačila (za zdravstvo itd.), darilne kartice itd.;
- uporabniki so družinski člani in odrasle samske osebe, ki so v finančni stiski;

- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

3. MAT – prejemniki večjih pomoči (nesreče, večje stiske) - (št. uporabnikov = št. storitev)

- materialna pomoč ob naravnih ali drugih večjih nesrečah (požari itd.) in aktivnosti povezane z odgovorom na nesreče: popis škode, popis potreb, določitev prioritete, vodenje/koordinacija pomoči, aktivacija mednarodne pomoči itd.;
- reševanje ponesrečencev v gorah in drugih naravnih okoljih;
- pomoč pri vzpostavljanju osnovnih bivanjskih in drugih pogojev za življenje;
- uporabniki so družinski člani ali samska odrasla oseba, ki so prizadeti v nesreči doma, v gorah ali drugih naravnih okoljih;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

4. MAT - up. ljudskih kuhinj - topel obrok

- zagotavljanje enega večjega toplega obroka (kosilo, večerja z več hodi) na dan;
- prostori ljudske kuhinje so urejeni z razdelilnico in jedilnico v skladu s HACCP;
- možnost prevzema hrane v posebnih posodah;
- uporabniki družinski člani ali samska odrasla oseba.

5. MAT - up. individualnega svetovanja - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)

- obsega svetovalni proces, vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj;
- za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči;
- posamezno svetovalno srečanje traja najmanj pol ure;
- vsebine so lahko vezane na: urejanje medosebnih odnosov, vzgojnih izzivov, skrbi za telesno in duševno zdravje, urejanje ekonomskega stanja, učenje za spoprijemanje z življenjskimi situacijami in obvladovanje socialno – psiholoških stisk, mediacija, zagovorništvo itd.;
- uporabniki so odrasle osebe (možnost tudi oba partnerja);
- lokacija: pisarna, po spletu.

6. MAT - up. ind. informiranja in krajšega razgovora - zabeležena komunikacija

- enkratno informiranje/razgovor ali manjše število zaporednih razgovorov, ki niso med seboj povezani;
- za uporabnika ni potrebno pripraviti individualnega načrta pomoči;
- osebno spremljanje, krepitev lastnih virov moči - družin, ki se soočajo z revščino, urejanje ekonomskih razmer itd.;
- uporabniki so družinski člani in samske odrasle osebe (samske osebe, starši, partnerji...);
- lokacija: pisarna, teren, po telefonu, spletu.

7. MAT - up. strok. vodenih skupin in delavnic - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno);
- skupina JE strokovno vodena s strani strokovnjakov;
- pripravljen program dela v skupini;

- vsebine so lahko vezane na: urejanje medosebnih odnosov, vzgojnih izzivov, skrbi za telesno in duševno zdravje, urejanje ekonomskih razmer, učenje za spoprijemanje z življenjskimi situacijami in obvladovanje socialno – psiholoških stisk itd.;
- uporabniki so družinski člani in samske odrasle osebe.

8. MAT - udeleženci letovanj za družine (otroci in starši) - nočitev s celovito oskrbo

- bivanje v krajih izven bivališča, predvidoma v počitniških destinacijah;
- aktivnosti za sprostitev, športne, ustvarjalne, glasbene in druge aktivnosti, širjenje socialne mreže/druženje, ustvarjanje podpornih okolij itd.;
- soustvarjanje programa - vključitev uporabnikov v skrb zase in izvedbo programa;
- uporabniki so družine;
- zagotovljeno strokovno spremljanje;
- vključuje tudi prevoz na lokacijo, stroške zavarovanj itd.

9. MAT - up. začasne kratkotrajne nastanitve - nočitev

- nastanitev v manjših apartmajih, sobah;
- materialna pomoč v hrani, higienskih pripomočkih itd.;
- informiranje in svetovanje – priprava individualnega načrta pomoči;
- zagovorništvo, brezplačna pravna pomoč in pomoč pri aktivnem reševanju in urejanju socialne, zaposlitvene, stanovanjske problematike;
- uporabniki so odrasle osebe v trenutni stanovanjski stiski zaradi deložacij, izgube stanovanjskih pravic in bi lahko postale brezdomne osebe;
- lokacija: pisarna, teren.

11. MAT - up. skupin za samopomoč - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno);
- skupina NI strokovno vodena s strani strokovnjakov, vodijo jo laični sodelavci ali uporabniki z večletnimi izkušnjami;
- pripravljen program dela v skupini;
- vsebine vezane na podporo družini na področju vzgoje, reševanja stanovanjske problematike in drugih socialnih stisk;
- uporabniki so odrasle osebe.

12. MAT - prejemniki viškov hrane - (št. uporabnikov = št. storitev)

- zbiranje pripravljene hrane ali hrane pred iztekom roka po trgovskih centrih in drugih organizacijah, kjer se pripravlja hrana;
- primerno skladiščenje in razdeljevanje viškov hrane;
- uporabniki so družinski člani in odrasle samske osebe, ki so v materialni stiski;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

8. OTROCI IN MLADOSTNIKI

1. OTR - prejemniki šolskih potrebščin - (št. uporabnikov = št. storitev)

- materialna pomoč z različnimi šolskimi potrebščinami;
- uporabniki so šoloobvezni otroci in mladostniki iz socialno ogroženih družin;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

2. OTR - prejemniki kritja kosil, obč. dej. in prevozov za dijake - (št. uporabnikov = št. storitev)

- finančna pomoč v obliki kritja stroškov povezanih s šolanjem otrok in mladostnikov (sofinanciranje obrokov, obšolskih dejavnosti, prevozov, dijaških domov itd.);
- uporabniki so šoloobvezni otroci in mladostniki iz socialno ogroženih družin;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

3. OTR - up. letovanj in taborov - nočitev s celovito oskrbo

- bivanje v krajih izven bivališča, predvidoma v počitniških destinacijah;
- aktivnosti za sprostitev, športne, ustvarjalne, glasbene in druge aktivnosti, širjenje socialne mreže/druženje, ustvarjanje podpornih okolij itd.;
- soustvarjanje programa - vključitev uporabnikov v skrb zase in izvedbo programa;
- lahko vključuje tudi: vsebine za treninge socialnih in funkcionalnih veščin, neformalnega izobraževanja, specifičnih tematskih vsebin (komunikacija, žalovanje, življenje brez alkohola, PAS, nekemičnih odvisnosti itd.),
- uporabniki so šoloobvezni otroci in mladostniki iz socialno ogroženih družin ali s tveganimi načini življenja, v trenutni čustveni stiski itd.;
- zagotovljeno strokovno spremljanje;
- vključuje tudi prevoz na lokacijo, stroške zavarovanj itd.

4. OTR - up. letovanj in taborov - posebne potrebe - nočitev s celovito oskrbo

- bivanje v krajih izven bivališča, predvidoma v počitniških destinacijah ter polni penzion v naravi;
- aktivnosti za sprostitev, športne, ustvarjalne, glasbene in druge aktivnosti, širjenje socialne mreže/druženje, ustvarjanje podpornih okolij itd.;
- soustvarjanje programa- vključitev uporabnikov v skrb zase in izvedbo programa (mladi sami skrbijo za kuhanje itd.);
- dodatno se vključujejo: vsebine za treninge socialnih in funkcionalnih veščin, neformalnega izobraževanja, specifičnih tematskih vsebin (komunikacija, žalovanje, življenje brez alkohola, PAS, nekemičnih odvisnosti itd.),
- uporabniki so šoloobvezni otroci in mladostniki s posebnimi potrebami iz socialno ogroženih družin;
- zagotovljeno strokovno spremljanje, dodatno spremljanje za osebe s posebnimi potrebami;
- vključuje tudi prevoz na lokacijo, stroške zavarovanj itd.

6. OTR - up. SOS telefona - klic

- anonimna, zaupna svetovalna telefonska linija - kratki informativni pogovori za otroke in mladostnike;
- svetovanje preko e-pošte, spletna klepetalnica za mladostnike;
- aktivnosti ozaveščanja otrok in mladih s promocijskimi materiali in aktivnostmi po OŠ in SŠ;
- lokacija: telefon, e pošta, splet in teren.

7. OTR - up. srečanj, obdarovanj, druženj - prisotnost up. na dogodku

- redna ali občasna/enkratna srečanja s športnimi skupinskimi aktivnostmi, s kulturnimi in družabnimi dogodki;
- dogodek povezan z obdarovanjem;
- dejavnosti imajo poleg telesne in kulturne aktivnosti poudarek tudi na druženju, socialnih stikih, odmik od spleta in IKT naprav;
- uporabniki so šoloobvezni otroci in mladostniki.

8. OTR - up. indiv. obiskov na domu, bolnišnici... - obisk

- individualni ali skupinski obiski otrok in mladostnikov, ki se zaradi bolezni ne morejo družiti;
- vsebina: druženje, pogovor, kratek kulturni/zabavni program, manjše darilo, prinašati veselje, pozitivno vplivati na čustveno doživljanje otrok, preusmerjati pozornost;
- lokacije: bolnišnice, na domu uporabnika.

9. OTR - up. centrov za mlade in otroke - dnevna prisotnost up. (min 2h)

- skupinske aktivnosti - učenje vsakodnevnih spretnosti in socialnih veščin, učenje komunikacijskih veščin, zdrav način življenja, razvijanje medkulturnih veščin, itd.;
- podpora otrokom pri šolskih obveznostih: učna pomoč, učenje slovenskega jezika, razvijanje učnih/delovnih navad;
- kvalitetno preživljanje prostega časa (športne in prostočasne aktivnosti, kreativne delavnice...ipd.), izobraževalne delavnice;
- druženje, socialni stiki, širjenje/krepitev socialne mreže, asertivne delavnice za nenasilno reševanje konfliktov;
- zagotavljanje varstva in varnega prostora;
- izdelan načrt za skupinske aktivnosti;
- aktivna prisotnost minimalno 2 uri;
- vključuje tudi: informativne razgovore, svetovanje, mediacijo, zagovorništvo, delo s starši;
- izdelan individualni načrt pomoči za individualne storitve;
- uporabniki so šoloobvezni otroci in mladostniki;
- lokacija: dnevni center, teren.

10. OTR - up. strok. vodenih skupin, delavnic izven centrov - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno):
- skupina JE vodena s strani strokovnjakov;
- pripravljen program dela v skupini;
- poleg skupinsko vodenega pogovora vključujejo tudi: psihoedukativne delavnice, skupinsko vodene delovne aktivnosti, trening socialnih veščin, ustvarjalne delavnice, delavnice za dvig samopodobe, delavnice za izkustveno doživetje itd.;
- zagotavljanje varnega prostora;
- uporabniki otroci in mladostniki, še posebej iz socialno ogroženih družin, z izkušnjami nasilja, zlorabe, težkih čustvenih dogodkov itd.

11. OTR - up. učne pomoči socialno ogroženim - prisotnost up. na srečanju

- podpora otrokom pri šolskih obveznostih - učna pomoč, učenje slovenskega jezika, razvijanje učnih/delovnih navad;
- individualna ali skupinska, pripravljen individualni načrt pomoči za vsakega otroka posebej;
- občasne počitniške dejavnosti izven dnevnih centrov za otroke in mladostnike;
- vključuje tudi: informativne razgovore, delo s starši;
- uporabniki so otroci in mladostniki s težavami pri učenju in slabim učnim uspehom, še posebej iz socialno ogroženih družin;
- lokacija: pisarna/učilnica, preko spleta.

12. OTR - up. indiv. svetovanja (otroci in starši) - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)

- obsega svetovalni proces, vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj;
- za uporabnika se pripravi individualni načrt pomoči;
- posamezno svetovalno srečanje traja najmanj pol ure;
- vsebine so namenjene otrokom/mladostnikom, ki so doživeli težak čustven dogodek, zlorabo, nasilje itd. ali se soočajo s krizo identitete, so v akutni čustveni stiski itd.;
- v obravnavo se lahko vključijo tudi starši.

13. OTR - prejemniki večjih pomoči (bolezen, invalid.) - (št. uporabnikov = št. storitev)

- materialna ali finančna pomoč za dodatno zdravljenje bolezni in motenj, dodatna podpora otrokom in mladostnikom pri razvoju;
- vključuje tudi: informativne razgovore s starši, izdelan individualni načrt pomoči in spremljanja otroka in družine;
- strošek storitve je vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

14. OTR - prejemniki denarne pomoči - (št. uporabnikov = št. storitev)

- finančna pomoč v obliki mesečnih štipendij otrokom/mladostnikom iz socialno ogroženih družin;
- vključuje tudi: informativne razgovore z otrokom in starši;
- pripravi se individualni načrt pomoči in spremljanja otroka in družine;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

15. OTR - up. ind. infor. in krajšega svet. (izven centrov) - zabeležena komunikacija

- enkratno informiranje/krajši razgovor ali manjše število zaporednih razgovorov, ki niso med seboj povezani;
- za uporabnika ni potrebno pripraviti individualnega načrta pomoči;
- posamezni informativni razgovor traja v povprečju manj kot pol ure;
- uporabi se lahko tudi za triažo, krizno intervencijo ali razbremenilni pogovor, informacije, motivacijo za obisk zdravnika/pedopsihiatra, pediatra itd.;
- uporabniki so otroci/mladostniki, še posebej v akutni stiski;
- lokacija: pisarna, teren, po telefonu in spletu.

8. KRONIČNI IN DRUGI BOLNIKI

1. BOL - up. neposredne rehabilitacije brez nastanitve (fizioterapija...) - dnevi vključenosti v rehabilitacijo

- individualna rehabilitacija (fizioterapija, hidroterapija, masaže, aerobna vadba, logoterapija, refleksoterapija itd.);
- namen: kot del zdravljenja, dodatna rehabilitacija po zdravljenju, obnovitvena rehabilitacija;
- izdelan individualni načrt pomoči/rehabilitacije za posameznega uporabnika;
- izvaja strokovni terapevt: fizioterapevt, kineziolog, logoterapevt idr.;
- pred in po rehabilitaciji: zdravstveni pregled za področje bolezni;
- posebnosti: lahko posebej prilagojeni prostori;
- ne vključuje nastanitve.

2. BOL - up. neposredne rehabilitacije z nastanitvijo - nočitev s celovito oskrbo

- neposredna obnovitvena rehabilitacija z nastanitvijo in prehrano (tudi dietno) v zdraviliščih;
- zdravstvena nega na negovalnih oddelkih, možno tudi v hotelskih sobah ali v apartmajih društva;
- ocena zdravstvenega stanja bolnika in priprava individualnega terapevtskega programa;
- terapevtski program rehabilitacije, ki lahko vključuje fizioterapijo, hidroterapijo, aerobne vadbe, masaže in druge oblike rehabilitacije;
- poleg programa rehabilitacijskih aktivnosti še: delavnice o dietnih prehrani, učenje kuhanja in spremljanja diet, psihoterapevtske delavnice o bolezni, preventivi itd.;
- spremljevalci niso vključeni v ceno storitve, samoplačniki;
- v strošek storitve vključen celoten strošek rehabilitacije (tudi sofinanciranje s strani ZZS, MZ in/ali lastni prispevek).

3. BOL - up. podpore z zdravili ali prehran. dodatki - (št. uporabnikov = št. storitev)

- analize živil/prehranskih proizvodov;
- sofinanciranje dodatnega zdravljenja, zdravil, prehranskih dodatkov, ki niso krite s strani ZZS kot podpora obvladovanju bolezni in kvaliteti življenja;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

4. BOL - up. podpore z napravami - (št. uporabnikov = št. storitev)

- dodatne preiskave za diagnostiko, analize, ki jih ne krije ZZZS (večji obseg);
- omogočanje nakupa naprav, če jih ne krije ZZZS;
- omogočanje nakupa dodatnih reagentov, lističev itd.
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

5. BOL - up. pomoči v gosp.in pri osebni negi - obisk z nudeno pomočjo

- aktivnosti laične pomoči na domu (prevozi, manjša gospodinjstva opravila, dostava iz trgovine, občasna pomoč pri osebni negi, oblačenju itd.);
- uporabniki so bolniki, ki zaradi starosti ali poslabšanja bolezni potrebujejo dodatno pomoč, ki jim olajša bivanje na domu in omogoča kasnejši odhod v institucionalno varstvo;
- lokacija: teren – na domu uporabnika.

6. BOL - up. srečanj, druženj, športnih, kult. dogodkov - prisotnost up. na dogodku

- redna ali občasna srečanja s športnimi skupinskimi aktivnostmi (balinanje, bowling, hoja, odbojka, pohodništvo, smučanje, badminton itd.), s kulturnimi in družabnimi dogodki;
- organiziranje večjih športnih/družabnih (tekmovanja, ples) dogodkov v okviru zvez;
- aktivnosti imajo poleg telesne in kulturne aktivnosti pomen na druženju, socialnih stikih uporabnikov in/ali njihovih svojcev, pomembnih bližnjih;
- uporabniki so lahko bolniki, svojci, pomembni bližnji itd.

7. BOL - up. občasnih indiv. obiskov - obisk

- individualni ali skupinski obiski uporabnikov;
- vsebina: druženje, pogovor, kratek kulturni program, manjše darilo, informiranje bolnikov, razbremenitev svojcev itd.;
- uporabniki so bolniki, ki zaradi starosti ali poslabšanja bolezni, ne morejo na skupna srečanja;
- lokacija: teren – bolnišnice, domovi za starejše, na domu uporabnika.

8. BOL - up. individualnega svetovanja - evidentirano ind. svetovanje (min 0,5h)

- obsega individualni svetovalni proces, vsaj nekaj zaporednih svetovalnih srečanj;
- v primeru obsežnejšega zdravstvenega svetovanja se šteje tudi enkratno svetovanje;
- za uporabnika se izdelava individualni načrt pomoči;
- svetovalno srečanje traja najmanj pol ure;
- vsebine so lahko vezane na: psihosocialno svetovanje, za zmanjševanje bremena bolezni, socialne stiske, brezplačna pravna pomoč, zagovorništvo, prehransko svetovanje, tehnike za krepitev fizične zmogljivosti, pravilnega dihanja, izgovarjave, retorike itd;
- uporabniki so bolniki, lahko tudi njihovi svojci v primeru reševanja oskrbe/vodenja bolezni;
- lokacija: pisarna, po telefonu in spletu.

9. BOL - up. individualnega informiranja in krajšega svetovanja - zabeležena komunikacija

- enkratno informiranje/krajši razgovor ali manjše število zaporednih razgovorov, ki niso med seboj povezani;
- za uporabnika ni potrebno pripraviti individualnega načrta pomoči;
- posamezni informativni razgovor traja v povprečju manj kot pol ure;
- uporabi se predvsem za telefonske razgovore, informiranje o bolezni, socialnih pravicah, krajše informacije o bolezni, informacije o bolezni – bolnik bolniku itd.
- uporabniki so bolniki, lahko tudi njihovi svojci v primeru reševanja oskrbe/vodenja bolezni;
- lokacija: pisarna, po telefonu in spletu.

10. BOL - up. strokovno vodenih skupin in delavnic - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami/bolezni, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno);
- poleg skupinsko vodenega pogovora vključujejo tudi: psihoedukativne delavnice za boljše življenje z boleznijo, samozdravljenje, vodenje bolezni, diete, kuharske delavnice, krepitev kognitivnih sposobnosti itd., ki se izvedejo večkrat zapored in so med seboj povezane;
- skupina/delavnica JE vodena s strani strokovnjakov s področja vsebine delavnice;
- izdelan program dela v skupini;
- uporabniki so bolniki, občasno tudi svojci bolnikov.

11. BOL - up. skupin za samopomoč - prisotnost up. na srečanju

- oblikovana skupina oseb s podobnimi težavami/bolezni, ki se redno srečuje (najmanj enkrat mesečno);
- skupina NI strokovno vodena s strani strokovnjakov, vodijo jo laični sodelavci ali uporabniki - bolniki z večletnimi izkušnjami;
- izdelan program dela v skupini;
- poudarek je na predaji izkušnje vodenja bolezni, samopodobe, sprejemanja kronične bolezni – življenje z boleznijo, dieto, druženja, branje strokovne literature, praktični nasveti, aktivnosti z namenom socialne vključenosti itd.;
- uporabniki so bolniki, občasno tudi svojci bolnikov.

12. BOL - up. letovanj in taborov - nočitev s celovito oskrbo

- bivanje v krajih izven bivališča, predvidoma v počitniških destinacijah;
- aktivnosti za sprostitev, športne, ustvarjalne, glasbene in druge aktivnosti, širjenje socialne mreže/druženje, ustvarjanje podpornih okolij itd.;
- soočanje z izzivi vključevanja v okolje, krepitev samozavesti, samopodobe, skrb za osebni razvoj, socialne veščine;
- vključitev uporabnikov v skrb zase, sprejemanje bolezni, krepitev veščin za obvladovanje bolezni;
- uporabniki so bolniki (otroci, odrasli), občasno tudi svojci bolnikov;
- vključuje tudi prevoz na lokacijo, stroške zavarovanj, po potrebi negovalni kader, spremljevalce itd.

13. BOL - prejemniki denarne, socialne pomoči, štipendij - (št. uporabnikov = št. storitev)

- finančna pomoč v obliki štipendij, za kritje osnovnih življenjskih dobrin;
- oprostitvev plačila za aktivnosti, ki jih lahko koristijo;
- materialna pomoč v paketih s hrano (tudi dietno hrano) in drugimi osnovnimi pripomočki za življenje;
- uporabniki so bolniki, ki so zaradi nizkih dohodkov v socialni in finančni stiski;
- strošek storitve je povprečna vrednost pomoči na neponovljivega uporabnika v celem letu.

14. BOL - uporabniki rednih skupinskih vadb - prisotnost up. na dogodku

- redne skupinske vadb (enkrat tedensko od 1-2h);
- organizirani strokovno vodeni skupinski pohodi v naravi ipd.;
- namen: ohranjanje in vzdrževanje telesne kondicije, zdravstvenega stanja;
- skupina do 25 oseb;
- izdelan načrt skupinske vadbe/pohoda po strokovnih smernicah, NI individualnega načrta pomoči za posameznega uporabnika;
- izvaja strokovno usposobljen vaditelj, pri večjih skupinah prisotnost dodatnih strokovnih spremljevalcev;
- pred vadbo možno preverjanje splošnega zdravstvenega stanja: RR, telesna teža, test hoje ali strokovno voden pogovor/predavanje o bolezni;
- uporabniki: bolniki s specifičnimi težavami s področja delovanja organizacije.

15. BOL - up. podpore za kakovostno življenje s kronično boleznijo - prisotnost up. na dogodku

- enkratno skupinsko predavanje/delavnica/strokovno voden pogovor o življenju z boleznijo, novih zdravilih, smernicah, načinu vodenja bolezni, ohranjanje zdravja itd;
- vključuje lahko tudi krajše individualno zdravstveno svetovanje oz. izvedbo preiskav: merjenje RR, sladkorne in druge enostavne preiskave ob zaključku skupinskega dela;
- ni skupinske dinamike (redne skupine), ni potreben načrt spremljanja programa, cilj ni izobraževalen, ampak kot podpora za življenje z boleznijo;
- uporabniki so bolniki, občasno tudi svojci bolnikov;
- lokacija: predavalnice, prostori društva in drugi javni prostori.

16. BOL - up. prevozov – strošek vožnje/prevoznega sredstva na km

- omogočanje prevoza osebam, ki zaradi posledic bolezni ne morejo sami voziti, z namenom vključevanja v aktivnosti programov in omogočanja samostojnega življenja;
- prevoz izvedejo člani društva (prevoz opravijo z lastnimi avtomobili ali avtomobili društva), lahko se najame zunanje izvajalce, taksi itd.;
- strošek storitve je povprečna vrednost na kilometer v celem letu.

17. BOL - up. delne rehabilitacije v okviru nastanitvev - dnevi vključenosti v rehabilitacijo

- delna rehabilitacija v zdraviliščih, krajih s primerno klimo;
- v strošek storitve je vključen le terapevtski programa (bazeni, hidroterapija,

fizioterapija itd.), brez nastanitve ali skupinske telesne aktivnosti, predavanja/delavnice o bolezni, pravilnem vodenju kronične bolezni, dieti, zdravem načinu življenja itd.;

- poudarek na skupnem druženju bolnikov z isto boleznijo;
- nastanitve in prehrano krijejo uporabniki sami ali imajo sofinancirano s strani ZZS, ki krije tudi terapevtski program, neposredno zdravilišču in ne preko društva.

9. LASTNA STROKOVNA IZOBRAŽEVANJA UPORABNIKOV, SVOJCEV IN PROSTOVOLJCEV, PREVENTIVA, OZAVEŠČANJE IN SPODBUJANJE PROSTOVOLJSTVA

1. IZO - udeleženci večdnevni izobraževanj - nočitev in celodnevna prisotnost up.

- izvedba najmanj dvo. ali večdnevni izobraževanj, usposabljanj, seminarjev, kongresov in podobno, ko vsak dan poteka program, v času izobraževanja sodeluje več predavateljev;
- vsebina je namenjena pridobivanju znanja za bolj kompetentno in strokovno izvajanje socialnih programov ter pomoči uporabnikom HO (prvenstveno je namenjena podpori in strokovnemu razvoju prostovoljcev ter dodatno tudi zainteresirani strokovni in laični javnosti);
- udeleženci so vnaprej prijavljeni;
- tovrstno izobraževanje se lahko izvaja tudi v samopomočnih HO ali v HO kroničnih bolnikov, kjer gre strogo za vsebine, ki so povezane z urejanjem zdravstvenega stanja, kronične bolezni ali ohranjanja zdravja bolnikov ali reševanja drugih stisk zaradi, katerih je ustanovljena HO;
- v to storitev NE sodijo različni družabni ali drugi dogodki, katerih vsebina ni večinsko strokovne narave; v kolikor je ob takih dogodkih izvedeno tudi strokovno predavanje, storitev spada pod IZO3 ali BOL15.

2. IZO - udeleženci celodnevni izobraževanj izven DC in SS - celodnevna prisot. up.

- izvedba enodnevnega izobraževanja, usposabljanja, seminarja, kongresa in podobno, ko poteka program preko celega dne, v času izobraževanja pa sodeluje več predavateljev;
- udeleženci so deležni tudi kosila ali drugih oblik prehrane;
- vsebina je namenjena pridobivanju znanja za bolj kompetentno in strokovno izvajanje socialnih programov ter pomoči uporabnikom HO (prvenstveno je namenjena podpori in strokovnemu razvoju prostovoljcev ter dodatno tudi zainteresirani strokovni in laični javnosti);
- vsebina ni povezana z rednimi aktivnostmi v DC in programih stanovanjske oskrbe;
- udeleženci so vnaprej prijavljeni;
- tovrstno izobraževanje se lahko izvaja tudi v samopomočnih HO ali v HO kroničnih bolnikov, kjer gre strogo za vsebine, ki so povezane z urejanjem zdravstvenega stanja, kronične bolezni ali ohranjanja zdravja bolnikov ali reševanja drugih stisk zaradi, katerih je ustanovljena HO;
- v to storitev NE sodijo različni družabni ali drugi dogodki, katerih vsebina ni večinsko strokovne narave; v kolikor je ob takih dogodkih izvedeno tudi strokovno predavanje storitev spada pod IZO3 ali BOL15.

3. IZO - udeleženci krajših izobraževanj izven DC in SS - prisotnost up. (min 1h)

- izvedba krajših izobraževanj, usposabljanj – kjer gre najmanj za eno uro do največ tri ure predavanj enega ali dveh predavateljev;
- kosilo ni všteto v strošek storitve;
- udeleženci so vnaprej prijavljeni;
- vsebina je namenjena pridobivanju znanja za bolj kompetentno in strokovno izvajanje socialnih programov ter pomoči uporabnikom HO (prvenstveno je namenjena podpori in strokovnemu razvoju prostovoljcev ter dodatno tudi zainteresirani strokovni in laični javnosti);
- vsebina ni povezana z rednimi aktivnostmi v DC in programih stanovanjske oskrbe;
- tovrstno izobraževanje se lahko izvaja tudi v samopomočnih HO ali v HO kroničnih bolnikov, kjer gre strogo za vsebine, ki so povezane z urejanjem zdravstvenega stanja, kronične bolezni ali ohranjanja zdravja bolnikov ali reševanja drugih stisk zaradi, katerih je ustanovljena HO.
- med tovrstna izobraževanja NE sodijo predavanja o splošni preventivi in redni organizacijski sestanki društva (to je stvar delovanja).

4. IZO - prejemniki izobraževalnih in preventivnih glasil v lastni izdaji - skupno št. natisnjenih glasil

- izdaja lastnih glasil HO (redno in vsaj nekajkrat na leto);
- vsebine so namenjene predvsem izobraževanju kroničnih bolnikov, uporabnikov in prostovoljcev, informiranju o programih in drugih preventivnih vsebinah, osveščanju širše javnosti o programih in preventivnih vsebinah s področja delovanja HO;
- uporabniki in prostovoljci glasila prejemajo brezplačno.

5. IZO - prejemniki krajših izobraževalnih in preventivnih publikacij - št. razdeljenih publikacij in mat.

- storitev obsega informativne publikacije kot so letaki, zloženke, plakati, ipd.
- vključuje lahko tudi tisk enostavnih terapevtskih dnevnikov, planerjev za uporabnike itd.;
- vsebine so vezane na predstavitve programov, preventivne in osveščevalne informacije in podobno;
- namenjene so potencialnim uporabnikom, širši javnosti itd.

6. IZO - prejemniki daljših izobraževalnih in preventivnih publikacij - št. razdeljenih publikacij, knjig, brošur

- storitev obsega obsežnejše publikacije kot so zborniki, brošure in druga strokovna/poljudna gradiva s področja in vsebine programov organizacije;
- vsebine so vezane na strokovne prispevke, gradiva za izvajanje delavnic, skupin za samopomoč, navodil in vaj za izboljšanje bolezni in podobno;
- namenjene so izvajalcem programov, strokovni in širši javnosti ter tudi uporabnikom programov.

7. IZO - udeleženci predavanj, posvetov in okroglih miz - (št. uporabnikov = št. storitev)

- organizacija in izvedba enkratnih predavanj, posvetov, okroglih miz z določeno

<p>vsebino/temo, ki so prvenstveno namenjena širši javnosti;</p> <ul style="list-style-type: none"> • brez predhodne prijave udeležencev; • vsebine so bolj kot izobraževanju namenjene preventivi in osveščanju o problematiki/bolezni, izmenjavi mnenj itd.; • v storitev so vključene vsebine pripravljene v lastni izvedbi HO in NE na gostovanjih drugje.
<p>8. IZO - udeleženci - doseg preko tisk. medijev, radia in tv - št. oddaj in vsebinskih objav</p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava in izvedba medijskih prispevkov, člankov, oddaj, tiskovnih konferenc itd. v sodelovanju z mediji; • vsebina je pripravljena v lastni izvedbi HO in je ponujena medijem; • namenjene so preventivni dejavnosti in osveščanju javnosti o programih, vsebinah s področja delovanja HO, možnostih pomoči itd.
<p>9. IZO - nagovorjeni z oglaševanjem (tv, radio, jumbo, ..) - število reklamnih objav</p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava in izvedba reklamnih oglasov (tiskani, video, radijski); • reklamne objave so namenjene preventivni dejavnosti in osveščanju javnosti o delovanju HO, socialnih programih in možnostih pomoči itd.; • uporabniki so gledalci, poslušalci določenega medija; • med reklamne objave se ne štejejo objave na družbenih omrežjih.
<p>10. IZO - unikatni obiskovalci spletnih strani - št. unikatnih obiskov na letni ravni</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblikovanje in urejanje ter vzdrževanje spletnih strani in družbenih omrežij kot so FB, IG, TikTok; • priprava oglasov na družbenih omrežjih; • namen je informiranje javnosti o delovanju HO, socialnih programih, preventivnih vsebinah in možnostih pomoči; • uporabniki so obiskovalci spletnih strani, sledilci na družbenih omrežjih.
<p>11. IZO - uporab. krožkov in delavnic v izvedbi šol in vrtcev - (št. uporabnikov = št. storitev)</p> <ul style="list-style-type: none"> • v okviru HO le priprava brezplačnih gradiv za delavnice, tekmovanja, razstave za OŠ in SŠ ter navodil za učitelje; • Izvedbo programa: učne ure, delavnice, tekmovanje itd. izvedejo učitelji - mentorji na OŠ in SŠ v okviru svojih dejavnosti; • namen je preventivno osveščati mlade o problematikah negativnih vplivov v okolju, bolezni ali podpora za večšine solidarnosti, strpnosti, nenasilja, dobre samopodobe, samospoštovanja, prostovoljstva itd.
<p>12. IZO - up. delavnic na šolah in vrtcih v izvedbi mentorjev HO - (št. uporabnikov = št. storitev)</p> <ul style="list-style-type: none"> • priprava gradiv za brezplačne delavnice, tekmovanja, razstave za OŠ in SŠ; • izvedba brezplačnih delavnic, predavanj, tekmovanj itd., po OŠ in SŠ, ki jih izvedejo mentorji/izvajalci iz HO; • namen je preventivno osveščati mlade o problematikah negativnih vplivov v okolju, bolezni ali podpora za večšine solidarnosti, strpnosti, nenasilja, dobre samopodobe, samospoštovanja, prostovoljstva itd.

13. IZO - uporabniki e-svetovanja - število odgovorov

- strokovno e-svetovanja preko forumov, svetovalnih aplikacij, zoom ali drugih povezav, kot tudi preko elektronske pošte;
- e-svetovanje ne vključuje metod dela klasičnega svetovanja, ni potrebno izdelati individualnega načrta pomoči;
- poudarek je na osebni individualni interakciji in odgovoru na konkretna vprašanja;
- namenjeno je posameznikom širše populacije pri pridobivanju informacij o problematiki s področja delovanja programov.

14. IZO - up. ind. info. in krajšega svet. na in po dogodkih - zabeležena komunikacija

- sodelovanje na javnih dogodkih (stojnicah, športnih dogodkih, sejnih, v trgovskih centrih, na ulicah, v bolnišnicah, na festivalih itd.);
- namen je informirati in osveščati javnost in potencialne uporabnike o delovanju HO, socialnih programih in možnostih pomoči, preventivnih vsebinah itd.;
- v storitev ni vključeno oblikovanje, tiskanje publikacij, ki se delijo na dogodkih; ta strošek se lahko vključi v storitev IZO5 ali IZO6.

Klasifikacija potrjena na 8. redni seji sveta FIHO dne 21. 5. 2024